

3514y_Az_Y2017_Qiyabi_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 3514Y Statistika (qeyri-ixtisas)

1 Öyrənilən sosial-iqtisadi hadisənin həcmini və miqdar nisbətlərin əks etdirən kateqoriyaya statistikada nə ad verirlər ?

- Statistika müşahidəsi
- Statistika təsnifatı
- Statistika göstəricisi
- Məcəmu vahidi
- Statistika planı

2 Kütləvilik, keyfiyyət bircinsliyi, müəyyən tamlıq, ayrı-ayrı vahidlərin vəziyyətlərinin qarşılıqlı asılılığı və variasiyanın mövcudluğu xüsusiyyətlərinə malik olan elementlər çoxluğu necə adlanır?

- Statistika göstəriciləri sistemi
- Məlumatlar coxluğu
- Müşahidə obyekti;
- Statistika məcmusu
- Qruplaşdırma

3 Statistika termini neçənci ildən elmə daxil edilmişdir?

- 1759
- 1849
- 1743
- 1760
- 1746

4 Statistik metodologiya- bu

- Hadisələrin qarşılıqlı əlaqələrinin öyrənilməsi metodlarıdır
- Sosial-iqtisadi hadisələr haqqında məlumatların toplanılmasıdır
- Kütləvi ictimai hadisələrin öyrənilməsinin statistik metodlar məcmusudur
- Statistik məcmunun variasiyasının öyrənilməsi metodlarıdır
- Hadisələrin dinamikasının öyrənilməsi metodlarıdır

5 Statistika göstəricisi dedikdə nə başa düşülür?

- Hadisənin zamanda xarakteristikası
- Öyrənilən hadisənin konkret zaman və məkanda ümumiləşdirilmiş kəmiyyət xarakteristikası
- Kütləvi ictimai hadisənin keyfiyyətcə müəyyənləşdirilmiş xarakteristikası
- Hadisənin səviyyəsi
- Məcəmu əlamətinin ayrı-ayrı qiymətləri

6 Statistikanın predmetini nə təşkil edir?

- Kütləvi hadisələrin ölçülərinin və kəmiyyət nisbətlərinin öyrənilməsi
- Hadisələrin dinamikasının öyrənilməsi
- Rəqəmlər və məlumatlar məcmusu

Hadisələrin quruluşunun öyrənilməsi

Qarşılıqlı əlaqələrin öyrənilməsi

7 Verilənlərdən hansı kəmiyyət əlamətidir?

- elmi dərəcə, ailə mənsubiyəti
- sosial mənsubiyət, mülkiyyət forması
- yaş, əmək haqqı, iş stajı
- peşə, milliyyət
- cins, peşə

8 Verilənlərdən hansı keyfiyyət əlamətidir?

- peşə
- iş stajı
- əsas kapitalın həcmi
- əmək haqqı
- yaş

9 Mənzillərin bölgüsünün həyata keçirildiyi əlamətin növünü müəyyən edin : Mənzildəki otaqların sayı : 1 2 3 4 Mənzillərin sayı: 10 35 15 5

- Düz
- Fasiləsiz
- Alternativ
- Sıra
- Diskret

10 Verilənlərdən hansı statistik göstəricidir?

- işçilərin cinsi, işçilərin yaşadığı ərazi
- bütün işçilər üzrə orta aylıq əmək haqqı
- müəssisənin istehsal etdiyi məhsulun növü
- işçilərin yaşadığı ərazi
- işçilərin ailə vəziyyəti

11 Bunlardan hansı diskret əlamətdir

- ailə üzvlərinin sayı
- əhalinin cinsi
- mənzilin yaşayış sahəsi
- insanın yaşı
- ailə vəziyyəti

12 Sadalanan əlamətlərdən hansı variasiya edir?

- Suyun qaynama temperaturu
- Dolların kursu
- Işığın sürəti
- Boşluqda əşyanın düşmə sürəti

Yerin öz oxu ətrafında fırlanması surəti

13 Statistik qanuna uyğunluq müəyyən qaydasıdır

- tərkibin
- hadisənin dəyişməsinin vəziyyətin nisbətin hadisənin quruluşunun

14 Statsitika müşahidəsi yazıçının və ya rəssamın müşahidəsindən nə ilə fərqlənir?

- Elmi təşkili və planlılığı ilə
- Müşahidə obyektinin müxtəlifliyi ilə
- Müşahidə vaxtının müxtəlifliyi ilə
- Müşahidə məqsədinin müxtəlifliyi ilə
- Müşahidə vahidlərinin sayı ilə

15 Verilənlərdən hansı Statistika elminin əsas sahəsi hesab olunur?

- Qiymət statistikası
- Riyazi statistika
- Ehtimal nəzəriyyəsi
- Sənaye statistikası
- Statistikanın ümumi nəzəriyyəsi

16 Aşağıdakılardan hansı atrribütiv əlamətdir?

- Əhalinin sayı
- Əhalinin yaş quruluşu
- Əhalinin milli tərkibi
- İstehsal edilmiş məhsulun miqdarı
- Hər nəfərə məhsul istehsalı

17 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

variasiya - məcmuya daxil olan ayrı-ayrı vahidlərin bu və ya digər əlamətlərinin qiymətlərindəki eynilikdir

- əlamət - məcmu obyektlərinin mühüm xüsusiyyətlərini xarakterizə edən gösətəricidir
- kəmiyyət-hadisənin daxili müəyyənliyidir
- keyfiyyət -hadisənin xarici müəyyənliyidir
- variasiyanın mövcudluğu statistik tədqiqatın əsas şərti deyildir

18 İngilis siyasi hesab məktəbinin nümayəndəsidir

- German
- Quaunt
- Axenval
- Konring
- Šlesser

19 Kəsilməz (fasiləsiz) əlamətdir

mənzillərin sayı

- insanın yaşı
- əhalinin cinsi
- ailə vəziyyəti
- ailə üzvlərinin sayı

20 Dəyişmə xarakterinə görə əlamətlər bölünür

Düz və dolayı

- Diskret, kəsilməz
- An və ikinci dərəcəli
- Alternativ, diskret
- An və fasiləli

21 Böyük ədədlər qanunu

Obyektiv qanundur, hansına görə ki, az sayda təsadüfü amillərin təqsiri məcmuda qanuna uyğunluğu aşkarlamağa imkan vermir

- Obyektiv qanundur, ona görə qanuna uyğunluqlar yalnız çoxlu sayıda müşahidələr nəticəsində aşkarlanır

Hadisələrin zamanda dəyişməsini xarakterizə edir

Obyektiv qanundur, hansına görə ki, böyük sayıda təsadüfü amillərin eyni zamanda fəaliyyəti hadisədən asılı olmayaraq nəticə almağa imkan verir

Qarşılıqlı əlaqə və asılılıqları öyrənir

22 Statistik qanuna uygunluq müəyyən edilir

hadisələrin inkişaf səviyyəsinin qeyri-müəyyənliyi əsasında

fərdi məlumatların təhlili əsasında

fərdi və kütləvi məlumatların təhlili əsasında

- kütləvi məlumatların təhlili əsasında
- hadisələrin müəyyənliyinin təhlili əsasında

23 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin?

statistikada nəticə və amil əlamətləri əlaqədə öyrənilmir

- nəticə əlaməti - faktor əlamətlərinin təsiri altında dəyişən və asılı əlamətdir
- nəticə əlaməti - digər əlamətlərə təsir göstərən və asılı olmayan əlamətdir
- nəticə əlaməti-digər əlamətlərlə əlaqədə öyrənilməyən məvhumdur
- amil əlaməti-nəticə əlamətlərinin təsiri altında dəyişən və asılı əlamətdir

24 Verilənlərdən hansı statistik məcmunun mühüm xüsusiyyəti hesab edilir?

müşahidə növünün müxtəlivliyi

müşahidə programının müxtəlivliyi

- vahidlərin kütləviliyi
- vahidlərin kütləvi olmaması
- vahidlərin ayrılıqla öyrənilməsi

25 Biz statistika əsrində yaşayırıq fikrini səsləndirmişdir

E.Yanson

- U.Reyxman
- C.Qraund
- V.Petti
- A.Çuprova

26 Statistika elminin anlayışlarına daxil deyil

Məcmu

- Predmet
- Əlamət
- Göstərici
- Variasiya

27 Atributiv əlaməti göstərin

Əkin sahəsinin həcmi

işçilərin sayı

Əhalinin sayı

- ailə vəziyyəti
- Yağışının miqdarı

28 Verilən məlumat dəsti üzrə tezliyi və nisbi tezliyi ən yüksək olan variantı müəyyən edin. 5,5,4,3, 4, 4, 4, 4, 3,2,5, 4

- 3
- 4
- 2
- 4
- 5

29 Verilən məlumat dəsti üzrə ən yüksək nisbi tezliyi hesablayın. 5,5,4,3, 4, 4, 4, 4, 3,2,5, 4

- 0.45
- 0.5
- 0.25
- 4
- 1

30 Verilən məlumat dəsti üzrə ən yüksək nisbi tezliyi hesablayın. 3,4,4,3,3,5,2,5,5,3,2,3,3,4,2

- 0.4
- 0.3
- 0.2
- 0.27
- 0.32

31 Verilən məlumat dəsti üzrə ən yüksək nisbi tezliyi hesablayın. 3,3,4,4,3,3,5,2,5,5,3,2,3,3,4,2,3,4,5,5

0.27

- 0.4
- 0.25
- 0.3
- 0.2

32 Statistika formulyarları

- Statistika müşahidəsinin programının sənəd şəklində tərtibidir
- Müşahidənin aparılma müddətidir
- Uçota almaq üçün əsas olan elementlər
- Qeydə alınacaq əlamətlərin cavab toplanılacaq sualların siyahısıdır
- Müşahidə programının suallarının yerləşdiyi blankdır

33 Əhali siyahıya alınmasının məqsədi sabit əhalinin sayının müəyyəndirməkdirə, müşahidə vahidi ola bilər

- ailə məcmusu
- yaşından asılı olmadan ailənin hər bir üzvü
  - əhali məcmusu
  - qohumluq münasibətində olan şəxslər
  - ev təsərrüfatı məcmusu

34 Əhalinin siyahıyalınması statistika müşahidəsinin hansı növünə aid edilir?

- birdəfəlik
- anket
- ümumi
  - əsas kütlənin müşahidəsi
  - fasıləsiz

35 Vahidlərin əhatə olunmasına görə statistika müşahidəsinin növüdür:

- dövri müşahidə
- birdəfəlik müşahidə
- fasıləsiz müşahidə
- anket müşahidə
- qeyri-ümumi müşahidə

36 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin?

- statistik müşahidənin programı cavab toplanılacaq sualların siyahısıdır
- müşahidənin programı vaxt ardıcılığıdır
- müşahidənin programı verilən sualların mürəkkəblik dərəcəsinə görə düzülüşüdür
- statistika müşahidəsinin programı təlimatçıların seçilmə ardıcılığıdır
- müşahidənin programı verilən sualların nizamsız cavablandırılmasıdır

37 Verilənlərdən hansı qeyri-ümumi müşahidənin növlərinə aiddir?

- ümumi müşahidə
- fasıləsiz müşahidə

fasıləli müşahidə

- seçmə müşahidəsi

registr, senz, təsnifat

38 Statistik məcmuda variasiya genişliyinin 50-yə, qrupların sayıının 5 bərabər olduğunu bilərək fasılənin kəmiyyətini hesablayın

250

0.01

5

- 10

50

39 Statistik məcmuda variasiya genişliyinin 60-a, fasılənin kəmiyyətinin 10 bərabər olduğunu bilərək qrupların sayıını hesablayın

- 6

600

60

10

360

40 Qrupların sayıının fasılənin kəmiyyətinə hasilinin 100-ə, əlamətin maksimim qiymətinin 50-yə bərabər olduğunu bilərək əlamətin minimum qiymətini hesablayın

100

- 50

-150

150

50

41 Qrupların sayıının fasılənin kəmiyyətinə hasilinin 50-ə, əlamətin minimum 20-yə bərabər olduğunu bilərək əlamətin maksimum qiymətini hesablayın

2.5

100

- 70

50

30

42 Əlamətin maksimim qiymətinin 150-yə, minimum qiymətinin 50-yə bərabər olduğunu bilərək, qrupların sayıının fasılənin kəmiyyətinə hasilinin qiymətini hesablayın

- 100

-100

50

-150

3

43 10 müəssisənin məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. 2.0; 2.5; 3.0; 2.1; 1.6; 1.0; 3.6; 4.0; 1.5; 5.0. Məlumatı 2 bərabər fasıləli qrupda birləşdirmək üçün fasılə kəmiyyətini hesablayın

3

1.5

- 2

4

3.2

44 Statistika müşahidəsinin müddəti – bu

- müəyyənləşdirilmiş forma üzrə vahidlərin qeydə alındığı vaxtdır
öyrənilən məcmu vahidinin əlamətlərinin ilin müəyyən gününə, saatını qeydə alınması vaxtı
müşahidə nəticəsində toplanılmış məlumatların işləndiyi vaxtdır
toplanılan məlumatların işləndiyi vaxtdır
toplanılan məlumatların 56yekunlaşdırıldığı vaxtdır

45 Statsitika müşahidəsinin obyekti

Elementar vahidlər yığımı kimi statistik məcmudur

- Öyrənilən hadisə və prosesdir
Fərdi əlamətlərə malik ilkin müşahidə vahidləridir
Elementar vahidin yerləşdiyi mühitdir
Hesabat vahididir

46 Müşahidə prosesində qeydə alınacaq əlamətlərin siyahısı adlanır

Statsitika formulyarı

Müşahidə vahidi

Müşahidə təsnifatı

Müşahidə aləti

- Müşahidə programı

47 Statistika müşahidəsinin hansı növünün rolü müasir dövrdə daha da artır

cari

- seçmə

hesabat

anket

monoqrafiya

48 Əhalinin sayı haqqında kritik ana məlumat toplanılması adlanır

ümumi

cari

dövrü

- birləşfəlik

qeyri-ümumi

49 Statistika müşahidəsinin təşkili formasıdır : 1) Seçmə müşahidəsi 2) Özünü qeydəalma 3) Hesabat 4) Monitoring 5) Xüsusi təşkil olunmuş

1, 2

- 1, 3
- 4, 5
- 3, 5
- 2, 4

50 Statistika hesabatı

- Statistika müşahidəsinin üsuludur
- Statistika müşahidəsinin növüdür
- Birdəfəlik müşahidədir
- Registr müşahidəsidir
- Statistika müşahidəsinin formasıdır

51 Sabit əhalinin sayı haqqında kritik ana məlumat toplanılması adlanır

- cari
- qeyri-ümumi
- birdəfəlik
- ümumi
- dövrü

52 Fasiləsiz statistika müşahidəsinə aiddir:

- əsas
- birdəfəlik
- hesabat
- cari
- monoqrafiya

53 Verilənlərdən hansı müşahidənin müddətidir?

- Statistika formulyarlarının doldurulma müddəti
- Müşahidənin təşkilindən başlanan müddəti
- Kritik an
- Məlumatların işlənilmə müddəti
- Tədqiq olunan məjmunun hər bir vahidi üzrə əlamətlərin qeydə alınma saati, günü

54 Statistika müşahidəsi zamanı məlumatları toplanılan subyektə nə ad verilir?

- Hesabat vahidi
- Uçot vahidi
- Məcmunun elementi
- Statistika məcmusu
- Müşahidə vahidi

55 Statistika müşahidəsinin formasıdır

- Son müşahidə
- Seçmə müşahidəsi

- Hesabat

Cari

Bütün bu sadalananlar statistikanın müşahidəsinin formasıdır

56 Statistika müşahidəsi – bu

İnformasiyanın elmi təşkil olunmuş qeydiyyata alınmasıdır

- Kütłəvi ilkin məlumatların toplanılmasıdır

Toplanılmış məlumatların hissələrə bölünməsi

Statistik tədqiqatların geniş programı

Öyrənilən məcmunun əlamətlərinin qiymətləndirilməsidir

57 Statistika məlumatlarının təhlili zamanı verilən metodlardan hansından istifadə olunmur?

- Statistika müşahidəsi

Dinamika sralarının işlənilməsi

Variasiya göstəriciləri

İndeks təhlilindən

Korrelasiya-regressiya

58 Qeyri-ümumi müşahidənin növüdür

Sorğu

Əhali siyahıyalınması

Dövrü

Müxbir

- Monoqrafiya

59 Əhali siyahıyalınması

Dövrü, seçmə müşahidəsidir

Xüsusi təşkil edilmiş, seçmə müşahidəsidir

- Dövrü, ümumi müşahidədir

Birdəfəlik, ümumi müşahidədir

Registr, ümumi müşahidədir

60 Statistika müşahidəsinin xətası əsasən neçə qrupa bölünür?

6

- 2

3

4

5

61 Əsas kütłədən müşahidə

Statistika müşahidəsinin formasıdır

- Qeyri-ümimi müşahidənin növüdür

Statistika müşahidəsinin üsuludur

Registr müşahidəsidir

Birdəfəlik müşahidədir

62 Registr statistika müşahidəsi

Statistika müşahidəsinin program metodoloji məsələsidir

- Statistika müşahidəsinin təşkili formasıdır

Statistika məlumatlarının əldə edilməsi üsuludur

Statistika müşahidəsinin növüdür

Qeyri-ümumi müşahidənin növüdür

63 Qeydiyyata məruz qalan əlamətlərin daşıyıcısı olan ünsürlə statistikada nə ad verirlər?

müşahidə növü

- müşahidə vahidi

müşahidə obyekti

müşahidə vaxtı

müşahidə programı

64 Statistik yekunlaşdırma özündə birləşdirir

Məlumatların toplanması, qruplaşması və yekunların hesablanması və təhlili

- Məlumatların qruplaşdırılması, yekun göstəricilərin hesablanması və cədvəllərdə verilməsi

Məlumatın cədvəl və qrafiklərlə verilməsi

Məlumatların toplanması, ümumiləşdirici göstəricilərin hesablanması, göstəricilərin müqayisəsi

Məlumatların yekunlarının hesablanması, cədvəl maketlərinin tərtibi

65 Statistika cədvəlinin növü nə ilə müəyyənləşdirilir?

- Cədvəlin mübtədası ilə

Cədvəlin məzmunu ilə

Cədvəlin başlığı ilə

Göstəricilərin sayı ilə

Cədvəlin sütunları ilə

66 Hansı qruplaşdırmanın məqsədi əsasən keyfiyyət əlamətləri üzrə bölgüsünü xarakterizə edir?

Analitik

- Tipik

Quruluş

Kombinasiyalı

Təkrar

67 Mübtədanın xarakterinə görə cədvəllerin aşağıdakı növlərini fərqləndirirlər

- Sadə, qruplu və kombinasiyalı (quraşıq)

Monoqrafik və qruplu

Kombinasiyalı və monoqrafik

Qruplu, kombinasiyalı (quraşıq) və monoqrafik

68 Variasiya sırası qurulur:

Atributiv əlamət üzrə

- Kəmiyyət əlaməti üzrə

Keyfiyyət əlaməti üzrə

Alternativ əlamət üzrə

Əsas əlamət üzrə

69 Verilən əlamətlərin hansı üzrə atributiv bölgü sırası qurmaq olar?

əmək haqqı, yaş

milliyyət, əmək haqqı

- cins, məşgulluq

peşə, yaş

cins, iş stajı

70 Təkrar qruplaşdırma aparılır

grupların çəkilərini azaltmaqla

- grupların fasılərinin artırılması ilə

keyfiyyət əlamətlərini artırmaqla

grupların fasılərini azaltmaqla

atributiv əlamətlərin azalması ilə

71 Bölgü sırası ... ibarət ola bilər

- variant və tezlikdən

siranın səviyyəsi və zaman sırasından

an sırasından

variant və zaman sırasından

tezlikdən

72 Bir neçə əlamət üzrə ardıcıl aparılan qruplaşdırma adlanır

tipik

- kombinasiyalı

Analitik

Təkrar

sadə

73 Qrafikin miqyası-bu

Qrafikin məzmununun sözlə izahıdır

- Həndəsi fiqurların kəmiyyətidir

Qrafik sahəsində həndəsi işarələrin yerləşməsidir

Müəyyən işarələrin yerləşdiyi sahədir

Statistika məlumatlarının ifadə formasıdır

74 Kəmiyyət əlaməti üzrə qruplaşdırımda qrupların sayı asılıdır

Heç birindən

Məcmunun keyfiyyətindən

- Qruplaşdırma əlamətinin variasiyası səviyyəsindən

Tədqiqatın məqsədindən

Amil və nəticə əlamətləri arasındaki əlaqənin sıxlığından

75 Statistik bölgü sıralarının xarakterini və qanuna uygunluginu öyrənərkən daha çox hansı qrafiklərdən istifadə edilir?

statistika xəritələri

- histoqram, poligon, kumulyativ

sektorlu diaqramlar

poligon, dairəvi diaqramlar

histoqram, kvadrat, dairəvi diaqramlar

76 Hansı qruplaşdırımda keyfiyyətcə yekcins olmayan məcmu yekcins qruplara bölünür?

- Tipik

Təkrar qruplaşdırma

Bölgü sıraları

Analitik

Quruluş

77 Statistik yekunlaşdırma özündə birləşdirir

Qruplaşdırmanın, təhlili

Məlumatların toplanılması, göstəricilərin hesablanması və təhlili

- Qruplaşdırmanın, yekunların hesablanması və cədvəllərin tərtibini

Məlumatların işlənilməsini, müşahidəni

Yekunların hesablanması, qrafiklərin tərtibi

78 Verilənlərdən hansı qruplaşdırma əlaməti kimi götürülə bilər?

yalnız kəmiyyət əlaməti

Məkan və zaman əlaməti

Fasilə

yalnız keyfiyyət əlaməti

- Kəmiyyət və keyfiyyət əlaməti

79 Statistik bölgü sırasında nisbi tezliklərin cəmi

- birə bərabərdir

sıfırda bərabərdir

mənfi birə bərabərdir

onları cəmləmək olmaz

məcmu vahidlərinin sayına bərabərdir

80 Mülkiyyət forması üzrə əhalinin iqtisadiyyatda məşğul olanların bölgüsü haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (mln.nəf.): Qruplaşdırmanın növünü xarakterizə edin

Göstəricilər	Əsas dövr	Cari dövr
Iqtisadiyyatda məşğul olanlar, cəmi	7.8	7
O cümlədən mülkiyyət formasına görə		
Dövlət və bələdiyyə	4.9	2.4
Özəl	1.4	2.7
Ictimai təşkilatların mülkiyyəti	0.6	0.4
Qarışıq	0.9	1.5

quraşıq

- tipik
- quruluş
- analitik
- çoxölçülü

81 Yekunlaşdırmanın texniki təşkili ola bilər

Mərkəzləşdirilmiş və mərkəzləşdirilməmiş

- Mexanikləşdirilmiş və qeyri mexanikləşdirilmiş
  - Sadə və avtomatlaşdırılmış
  - Sadə və mürəkkəb
  - Analitik və tipoloji

82 Məcmunun quruluşunu xarakterizə etmək üçün istifadə olunur

Kvadrat diaqramlar

Xətti diaqramlar

- Sektorlu diaqramlar
  - səpilmə diaqram
  - Lentvari (dairəvi) diaqramlar

83 Əlamətin kəsilməz variasiyası zamanı qurulur

Ranjirləşdirilmiş sıra

Diskret variasiya sırası

Zaman sırası

- Fasiləli bölgü
- Otributiv sıra

84 Verilmiş bölgü sırasının növünü müəyyən edin:

İşçilərin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
İşçilərin sayı	8	16	17	19	7

rəqəm

- diskret

fasiləsiz

atrubutiv

alternativ

85 Verilənlərdən hansı variasiya bölgü sırasının ünsürlərinə aid edilir

variant, məcmu

- variant, tezlik

variant, qrafik

variant, cədvəl

variant, göstərici

86 Variasiya bölgü sırasında kəmiyyət əlamətinin qiyməti nəyi anladır?

tezliyi

- variantı

sabitliyi

keyfiyyəti

nisbi tezliyi

87 Kəmiyyət əlaməti üzrə qruplaşdırmanın təşkil edərkən qrupların sayı asılı olur

qruplaşdırma əlamətinin keyfiyyətindən

- qruplaşdırma əlamətinin tərəddüd dərəcəsindən və vahidlərin sayından

qruplaşdırma əlamətinin seçilməsindən və vahidlərin fasilələyindən

məcmu vahidlərinin fasiləsizliyindən

məcmu vahidlərinin keyfiyyətindən

88 Verilənlərdən hansı statistika qrafiklərinin əsas ünsürü deyil?

Qrafik obraz

- Ekstropolyasiya

Miqyas

Qrafik sahəsi

Həndəsi işarələr

89 Sosial-iqtisadi hadisələrin əlaqə və asılılıqlarını aşkar etmək üçün aparılan qruplaşdırma necə adlanır?

Mürəkkəb

- Analitik

Quruluş

Tipik

Sadə

90 Qrupların sayı asılı deyil

fasilə kəmiyyətindən

- tədqiqatın vəzifələrindən
qruplaşdırma əlamətindən
məcmunun həcmindən
qruplaşdırma əlamətinin variasiya səviyyəsindən

91 Əlamətin kəsilməz dəyişməsi (variasiyası) zamanı qurulur

- Diskret variasiya sırası
- Interval (fasıləli) variasiya sırası
  - Atributiv bölgü sırası
  - Dinamika sırası
  - Bölgü sırası

92 Əgər iki qruplaşdırma bölünmüş qrupların sayına görə fərqlənirsə onları hansı qruplaşdırma əsasında müqayisəli şəklinə gətirirlər?

- Mürəkkəb qruplaşdırma
- Təkrar qruplaşdırma
  - Sadə qruplaşdırma
  - Interpolyasiya
  - Ekstrapolyasiya

93 Statistik bölgü sırasında sonuncu variantın kumulyativ cəkisi nəyə bərabər olur?

- məcmunun fasiləsinə
- məcmunun mütləq dəyişməsinə
- məcmunun nisbi dəyişməsinə
- məcmunun nisbi tezliyinə
- məcmunun həcmində

94 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- statistik bölgü sırası qruplaşdırmanın əsas növüdür
- statistik bölgü sırası qruplaşdırmanın təşkilinin əsas formasıdır
- statistik bölgü sırası öyrənilən məcmu vahidlərinin müəyyən qayda ilə düzəzlüşüdür
  - statistik bölgü sırası öyrənilməyən məcmu vahidlərinin müəyyən qayda ilə düzəzlüşüdür
  - statistik bölgü sırası öyrənilən məcmu vahidlərinin müşahidə vaxtını müəyənləşdirən əsas amildir

95 30 firmanın reklam xərcləri içərisində ən yüksək məbləğin 60 min. manat, ən kiçik məbləğin 20 min. manat, təşkil ediləcək qrupların sayı 8 olarsa, onda qruplar üzrə fasilənin kəmiyəti

- 3 min manat olar
- 5 min manat olar
- 2 min manat olar
- 4 min manat olar
- 6 min manat olar

96 Öyrənilən hadisənin müəyyən ərazi üzrə yerləşməsini təsvir etmək üçün aşağıdakıların hansından istifadə olunur?

Quruluş diaqramlarından

Dairəvilərdən

- Statistik xəritələrdən

Fiqurdan

Xətti diaqramlardan

97 Sadalananlardan kəsilməz qruplaşdırma əlamətini göstərin

Fəhlələrin tarif dərəcəsi

Fermer təsərrüfatlarının işçilərinin sayı

Ailədə uşaqların sayı

Kinoteatrda yerlərin sayı

- Əmək haqqı

98 Qrafikin məzmununun sözlə izahı

Həndəsi işaretlərdir

Qrafikin növüdür

- Qrafikin eksplikasiyasıdır

Qrafikin sahəsidir

Qrafikin miqyasıdır

99 Fasiləli variasiya sırasını hansı qrafiklə vermək olar?

Poligon

- Histoqran

Düz xətt

Oqiva

Kumulyat

100 Diskret variasiya sırasını hansı qrafiklə vermək olar?

Düz xətt

- Poligon

Histoqram

Kumulyat

Oqiva

101 Bunlardan hansı statistik qrafikinin əsas elementi deyil

Qrafikin izahı

- Qrafikin növü

Həndəsi işaretlər

Qrafik sahəsi

Sahə orientasiyası

102 Poligon qrafik qurulur

- diskret bölgü sırası əsasında

keyfiyyət əlamətləri əsasında

- artan yekunla sıra əsasında
- atributiv əlamətlər əsasında
- fasiləli bölgü sıraları əsasında

103 Fasiləsinə görə qruplar.... təşkil edilə bilər

- qruplu və ya quraşıq
- maksimum və ya minimum
- açıq və ya qapalı
- diskret və ya fasiləsiz
- sadə və ya mürəkkəb

104 Statistik bölgü sırasında bütün tezliklərin cəmi nəyi anladır?

- məcmunun fasiləsini
- məcmunun həcmini
- məcmunun xüsusiyyətini
- məcmunun keyfiyyətini
- məcmunun nisbi tezliyini

105 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- Statistikada qrafiklər vasitəsilə sosial-iqtisadi hadisələr arasındaki əlaqələri öyrənmək olmur
- statistikada qrafiklərdən vaxt etibarilə hadisənin inkişafını xarakterizə etmək üçün istifadə edilir
  - Müxtəlif obyektləri bir-biri ilə müqayisə edərkən qrafiklərdən istifadə edilmir
  - Qrafiklər vasitəsilə məcmunun quruluşunu xarakterizə etmək mümkün deyil
  - Ümumiyyətlə, statistikada qrafiklərdən istifadə edilimir

106 Bərabər fasiləli qrupların optimal sayının müəyyənləşdirilməsi düsturunu hansı alım təklif etmişdir?

- amerika alimi Qraunt
- amerika alimi Stercessen
- alman alimi Axenval
- alman alimi Fişer
- ingilis alimi Petti,

107 Statistika cədvəlinin əsas elementi deyil

- Mübtəda
- Miqyas
- Xəbər
- Başlıq
- Rəqəm məlumatları

108 Variasiya sırası qurulmur:

- Atributiv əlamət üzrə
- Kəmiyyət əlaməti üzrə
- Keyfiyyət əlaməti üzrə

Alternativ əlamət üzrə

- Əsas əlamət üzrə

109 Qrafikin məkan orientirləri aşağıdakı formada verilir

Qrafik yerləşən müstəvi hissəsi

Statistik göstəricilər təsvir olunan nöqtə, xətt və fiqurlar məcmusu

- Koordinat şəbəkələr sistemi

Məkan xarakteristikaları

Ayrı-ayrı nöqtələrin müəyyən ədədlər kimi oxunan xətt

110 Qrafik obraz (qrafikin əsası) bu

Koordinat şəbəkələr sistemi

- Statistik göstəricilər təsvir olunan nöqtə, xətt və fiqurlar məcmusu

Qrafik yerləşən müstəvi hissəsi

Ayrı-ayrı nöqtələri müəyyən ədədlər kimi oxunan xətt

Məkan xarakteristikaları

111 Hansı qruplaşdırımda keyfiyyət əlamətləri qruplaşdırmanın əsasını təşkil edir

- Tipik

Quruluş və təkrar

Quruluş və analitik

Quruluş

Analitik

112 Fasilə kəmiyyəti müəyyənləşdirilir

- Fasilənin genişliyinin qruplarının sayına nisbəti kimi

Variasiya genişliyinin orta kəmiyyətə nisbəti kimi

Orta kvadratik uzaqlaşmanın orta kəmiyyətə nisbəti kimi

Fasilənin yuxarı sərhəddinin qrupların sayına nisbəti kimi

Fasilənin aşağı sərhəddinin qrupların sayına nisbəti kimi

113 Cədvəlin xəbəri nəyi xarakterizə edir?

- Öyrənilən obyekti xarakterizə edən göstəriciləri

Mütləq kəmiyyətləri

Qruplaşdırmanı

Statistika müşahidəsinin obyektini

Hesablanmış göstəriciləri

114 İşçilərin yaşına görə bölgüsü

- Quruluş qruplaşdırmasıdır

Tipik qruplaşdırmadır

kombinasiyalı qruplaşdırmadır

Çoxölçülü qruplaşdırmadır

Çoxamilli qruplaşdırımadır

115 Həyat səviyyəsinin tipinə görə regionun ev təsərrüfatlarının bölgüsü

kombinasiyalı qruplaşdırımadır

Çoxölçülü qruplaşdırımadır

- Tipik qruplaşdırımadır

Quruluş qruplaşdırmasıdır

Çoxamilli qruplaşdırımadır

116 Statistika cədvəli hesab oluna bilər

Hamısı

Vurma cədvəli

- Analitik işləmə cədvəli

Dövri cədvəl

Loqarifmik cədvəl

117 Qrafiklərin elementinə daxildir...

Dairə

- Qrafik sahəsi

Varzar işarələri

Kvadrat

Sütunlu diaqram

118 Statistika materiallarının yekunlaşdırılması və qruplaşdırılması...

Statistika müşahidəsinin üsuludur

Statistikanın predmetidir

- Statistika tədqiqatının II mərhələsidir

Statistika tədqiqatının I mərhələsidir

Analitik qruplaşdırmanın növüdür

119 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

hadisələrin dəyişməsi bərabər fasıləli dövrün əvvəlinə verilərsə onda harmonik orta kəmiyyətin düsturundan istifadə edilir

hadisələrin dəyişməsi bərabər fasıləli dövrün əvvəlinə verilərsə onda hesabi orta kəmiyyətin çökili düsturundan istifadə edilir

hadisələrin dəyişməsi bərabər fasıləli dövrün əvvəlinə verilərsə onda orta kəmiyyət hesablanır

hadisələrin dəyişməsi qeyri-bərabər fasıləli dövrün əvvəlinə verilərsə onda orta kəmiyyətin sadə düsturundan istifadə edilir

- hadisələrin dəyişməsi bərabər fasıləli dövrün əvvəlinə verilərsə onda xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturundan istifadə edilir

120 A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölenlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Doğum üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı (%-lə)

2.4

8.6

7.9

7.6

- 11.4

121 A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölenlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Ölüm üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı (%)-la)

- 2.4
- 7.9
- 7.6
- 8.6
- 11.4

122 A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölenlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Nigah üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı (%)-la)

- 2.4
- 8.6
- 11.4
- 7.6
- 7.9

123 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Federasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Avstraliya arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 49.2
- 33
- 41.6
- 26
- 47.8

124 Hadisənin zamanda dəyişməsini xarakterizə edən nisbi kəmiyyət -

- Müqayisə nisbi kəmiyyətidir
- Quruluş nisbi kəmiyyətidir
- Dinamika nisbi kəmiyyətidir
- İntensivlik nisbi kəmiyyətidir
- Koordinasiya nisbi kəmiyyətidir

125 Öyrənilən məcmunun hissələrinin bir-birinə nisbətini xarakterizə edən nisbi kəmiyyət -

- Dinamika nisbi kəmiyyətidir
- Koordinasiya nisbi kəmiyyətidir
- Quruluş nisbi kəmiyyətidir
- İntensivlik nisbi kəmiyyətidir
- Müqayisə nisbi kəmiyyətidir

126 Baş məcmuda hər hansı hadisənin xüsusi çəkisini xarakterizə edən nisbi kəmiyyət -

- Dinamika nisbi kəmiyyətidir
- İntensivlik nisbi kəmiyyətidir
- Müqayisə nisbi kəmiyyətidir
- Quruluş nisbi kəmiyyətidir

Koordinasiya nisbi kəmiyyətidir

127 A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölənlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Nigah pozulmaları üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı (%-lə)

- 7.9
- 2.4
- 8.6
- 7.6
- 11.4

128 Verilənlərdən hansı intensivlik nisbi kəmiyyətinə aiddir?

- hər 100 həkimə düşən tibb bacılarının sayı
- ÜDM-də sənaye məhsulunun xüsusi çəkisi
- əhalinin hər 1000 nəfərinə doğulan uşaqların sayı
- firmanın 100 işçisinə düşən xidmətedicilərin sayı
- müəyyən növ məhsulun məsrəfi arasındaki nisbət

129 Mart, aprel, may, iyun ayları üzrə silsiləvi qaydada dinamika nisbi kəmiyyəti hesablanmışdır. Hesablanan göstəricilər aşağıdakı kimi olmuşdur: 1,21; 1,32; 1,16; 1,26. May ayı üçün əsas qaydada dinamika nisbi kəmiyyətini hesablayın.

- 0.88
- 1.85
- 1.53
- 0.96
- 1.18

130 A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110, 2006 - 115, 2007 - 120, 2008 - 125, 2009 - 130, 2010 - 135, 2006-ci il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 103.8
- 95.7
- 104.5
- 117.4
- 104.2

131 A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110, 2006 - 115, 2007 - 120, 2008 - 125, 2009 - 130, 2010 - 135, 2007-ci il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 104
- 109
- 96
- 104.3
- 103.8

132 A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110, 2006 - 115, 2007 - 120, 2008 - 125, 2009 - 130, 2010 - 135, 2008-ci il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 108
- 104.3

- 104.2
- 103.8
- 104

133 A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110; 2006 - 115; 2007 - 120; 2008 - 125; 2009 - 130; 2010 - 135; 2009-cu il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 104,5
- 103,8
- 104
- 118,2
- 104,3

134 A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110; 2006 - 115; 2007 - 120; 2008 - 125; 2009 - 130; 2010 - 135; 2010-cu il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 104
- 122,7
- 104.5
- 104.2
- 103.8

135 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Fede- rasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Avstriya arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı (%-lə)

- 47.8
- 49.2
- 33
- 41.6
- 26

136 Statistikada mütləq göstəricilər dedikdə başa düşülür

- Kəmiyyət nisbətləri
- Hadisənin ümumi həcmi
- Müsbat qiymətlər (modul)
- Əlamətin səviyyəsi
- Həcmi, səviyyəni, sayı xarakterizə edən göstərici

137 Nisbi kəmiyyətlərin növü deyil...

- Konkordasiya
- Dinamika
- Koordinasiya
- Plan tapşırığı
- Quruluş

138 c

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (Mln. man).

Göstəricilər	Əsas dövr	Hesabat dövrü
Məhsul istehsalı	500	550
O cümlədən, Sənaye	290	280
Kənd təsərrüfatı	210	270

Kənd təsərrüfatı məhsulunun dinamika nisbi kəmiyyətini hesablayın.

- 128.6
- 42
- 96.5
- 49.1
- 110

139 A bölgəsində yanvarın 1-nə kişilərin sayı 25500 nəfər, qadınların sayı 27500 nəfər, cəmi əhalinin sayı isə 53000 nəfər olmuşdur. Koordinasiya nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 519
- 481
- 1078
- 912
- 860

140 Plan tapşırıq nisbi kəmiyyətinin 1.10, planın yerinə yetirilməsi nisbi kəmiyyətinin 0.90 olduğunu bilərək dinamika nisbi kəmiyyətinin hesablayın

- 2
- 0.2
- 0.9
- 81.82
- 0.99

141 a

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (Mln. man).

Göstəricilər	Əsas dövr	Hesabat dövrü
Məhsul istehsalı	500	550
O cümlədən, Sənaye	290	280
Kənd təsərrüfatı	210	270

Məlumata əsasən əsas dövrdə sənaye məhsulunun xüsusi çəkisini müəyyən edin (faizlə):

- 58
- 51

138

42

96.5

142 Regionun xarici ticarəti aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

	eses dövr	Hesabat dövrü
Cəmi –mlrd.doll		
Dövriyyə	151,4	155,0
Ixrac	89,1	87,4
İdial	62,3	67,6

Regionun xarici ticarətinin tehlili üçün nisbi kəmiyyetlerin hansı növleri istifadə olunub? Düzgün variantı seçin.

- 1. Quruluş nisbi kəmiyyeti
- 2. Müqayise nisbi kəmiyyeti
- 3. Koordinasiya nisbi kəmiyyeti
- 4. Dinamika nisbi kəmiyyeti
- 5. İntensivlik nisbi kəmiyyeti

3, 4, 5

2, 3, 5

1, 2, 4

2, 4, 5

● 1, 3, 4

143 Məhsul istehsalı aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

	2007	2008	2009
Məhsul istehsalı, mln. ədəd	30,1	34,9	44,3

2009 il üçün əsas dinamika nisbi kəmiyyətini müəyyən edin.

- 1.159
- 1.471
- 1.705
- 0.788
- 1.269

144 Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Yem bitkiləri üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

13.2

20.8

15.1

28.3

- 22.6

145 Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Tərəvəz-bostan bitkiləri üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

22.6

- 20.8

15.1

13.2

28.3

146 Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Kartof üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

28.3

- 13.2

22.6

20.8

15.1

147 Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Pambıq üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

22.6

- 15.1

28.3

13.2

20.8

148 Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Taxıl üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 28.3

13.2

20.8

42177

15.1

149 Məhsul istehsalı haqqında məlumatlar verilmişdir

İllər	2005	2006	2007	2008	2009	2010
İstehsal edilmişdir, min. ədəd	95	79	83	86	98	84

2007-ci ildə əsas dinamika nisbi kəmiyyəti nəyə bərabər olar

- 1.62
- 1.04
- 0.97
- 0.87
- 1.05

150 b

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (Mln. man).

Göstəricilər	Əsas dövr	Hesabat dövrü
Məhsul istehsalı	500	550
O cümlədən, Sənaye	290	280
Kənd təsərrüfatı	210	270

Hər iki dövr üzrə sənaye məhsulunu baza qəbul etməklə koordinasiya nisbi kəmiyyətini müəyyən edin

- 96.5; 128.7
- 50.9; 58.0
- 103.6; 77.7
- 96.5; 128.6
- 72.4; 96.4

151 Mütləq göstəricilərin ölçü vahididir

- Prodesimil
- Faiz
- Promil
- Əmsal
- Kombinələşdirilmiş

152 Verilənlərdən hansı nisbi kəmiyyətin ifadə formalarıdır?

- dəyişmə tempi
- faiz, əmsal, promil
- əmsal,mütləq dəyişmə
- faiz, ton,dəyər
- faiz,mütləq dəyişmə

153 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- mütləq kəmiyyətlər iki orta kəmiyyətin nisbətində alınır
- mütləq kəmiyyətlər xüsusi hesablamaşalar əsasında da müəyyən edilir
- mütləq kəmiyyətlər yalnız ilk uçot sənədlərində verilir
- mütləq kəmiyyətlər iki mütləq kəmiyyətin nisbətində alınır
- mütləq kəmiyyətlərdən statistikada istifadə olunmur

154 Konkret məkan və zaman şəraitində ictimai hadisələrin həcmi və səviyyəsini xarakterizə edən ümumiləşdirici göstərici statistikada nəyi anladır?

- heç bir mənə kəsb etmir
- orta kəmiyyəti
- variasiyani
- nisbi kəmiyyəti
- mütləq kəmiyyəti

155 Verilən nisbi kəmiyyətlərdən hansı öyrənilən hadisənin yayılma dərəcəsini xarakterizə edir?

- Intensivlik
- Koordinasiya
- Müqayisə
- Quruluş
- Dinamika

156 Planın yerinə yetirilməsi və plan-tapşırıq nisbi kəmiyyətlərinin hasilinə bərabər olan nisbi kəmiyyət

- Quruluş
- İntensivlik
- Koordinasiya
- Müqayisə
- Dinamika

157 Nisbi göstərici dedikdə başa düşülür

- Əlamətin səviyyəsi
- Müxtəlif göstəricilərin hasilini
- Sosial-iqtisadi hadisəni xarakterizə edən iki göstərici arasındakı kəmiyyət nisbətlərini göstərən ümumiləşdirici göstərici
- Sosial-iqtisadi hadisəni xarakterizə edən bir neçə göstəricinin cəmindən ibarət olan ümumiləşdirici göstərici
- Müxtəlif göstəricilərin fərqini

158 Dinamika nisbi kəmiyyəti hansı nisbi kəmiyyətlərin hasilidir?

- Koordinasiya və intensivlik
- Plan-tapşırıq və planın yerinə yetirilməsi
- Intensivlik və müqayisə
- Quruluş və intensivlik
- Müqayisə və quruluş

159 Statsitikada hadisənin quruluşunda baş verən dəyişikliyi xarakterizə edən göstəriciyə nə ad verirlər?

Koordinasiya nisbi kəmiyyəti

Kənarlaşma əmsali

- Quruluş nisbi kəmiyyəti

Müqayisə nisbi kəmiyyəti

Dinamika nisbi kəmiyyəti

160 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Fede- rasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı

33

49.2

26

- 47.8

41.6

161 İntensivlik nisbi kəmiyyəti necə hesablanır?

İNK=Aynı/ayrı hissələrin, həmin hissələrin hər hansı birinə olan nisbəti

İNK=Aynı/ayrı hissələrin, hissələri təşkil edən tama olan nisbəti

- İNK=eyni obyektdə aid olan müxtəlif əlamətlərin nisbəti

İNK=Tamın ayrı-ayrı hissələrə olan nisbəti

İNK=hesabat dövrü məlumatlarının əsas dövrün məlumatlarına faizlə nisbəti

162 Quruluş nisbi kəmiyyəti necə hesablanır?

QNK=hesabat dövrü məlumatlarının əsas dövrün məlumatlarına faizlə nisbəti

- QNK=Aynı/ayrı hissələrin, hissələri təşkil edən tama olan nisbəti

QNK=eyni obyektdə aid olan müxtəlif əlamətlərin nisbəti

QNK=Aynı/ayrı hissələrin, həmin hissələrin hər hansı birinə olan nisbəti

QNK=Tamın ayrı-ayrı hissələrə olan nisbəti

163 Qadınların sayının 1510 nəfər, kişilərin sayının 1700 nəfər, əhalinin sayının 3210 nəfər olduğunu bilərək koordinasiya nisbi kəmiyyətini hesablayın (faizlə).

188.82

- 88.82

47.04

52.96

212.58

164 Regionda əhalinin ilin əvvəlinə olan sayı 250 min nəfər, ilin sonuna isə 265 min nəfər olmuşdur. Dövr ərzində 25 min nəfər doğulmuşdur. Hansı nisbi kəmiyyət hesablanıa bilər?

- intensivlik

Plan tapşırıq

konkordasiya

kordinasiya

müqayisə

165 Müəssisədə hesabat dövründə 500 qramlıq bankada 200 min ədəd, 250 qramlıq bankada isə 100 min ədəd tomat sousu istehsal edilmişdir. Şərti ölçüdə neçə min ədəd 1000 qramlıq tomat sousu istehsal edilmişdir

- 150
- 125
- 250
- 185
- 300

166 Universitetdə təhsil forması üzrə təhsil alan tələbələrin sayı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. Gündüz – 2600 ; Distant – 1000; Qiyabi - 1200 Məlumat əsasında hansı nisbi kəmiyyət hesablana bilər?

- müqayisə
- quruluş
- konkordasiya
- intensivlik
- dinamika

167 Əhalinin tibb müəssisələri ilə təminatı göstəricisi hansı nisbi kəmiyyətdir?

- koordinasiya
- intensivlik
- quruluş
- müqayisə
- sosial

168 Verilənlərdən hansı koordinasiya nisbi kəmiyyətinə aiddir?

- Əhalinin hər 1000 nəfərinə düşən ölünlərin sayı
- Müəyyən növ məhsulun məsrəfi arasındaki nisbət
- firmanın 100 fəhləsinə düşən mühəndis-texniki işçilərin sayı
- Büdcə kəsirinin ümumi daxili məhsulda xüsusi çökisi
- Büdcə daxil olmalarında əlavə dəyər vergisinin payı

169 İntensivlik nisbi kəmiyyətinə misal ola bilər

- Tamın hissələrinin həmin hissələr arasından götürülmüş bir hissəyə nisbəti
- Əhalinin tərkibində kişi və qadınların xüsusi çökisi
- Əhalinin cins tərkibi
- Əhalinin hər nəfərinə istehlakın səviyyəsi
- A obyektiinin eyni əlamətinin B obyektiinin eyni əlamətinə nisbəti

170 Koordinasiya nisbi kəmiyyəti necə hesablanır?

- KNK=hesabat dövrü məlumatlarının əsas dövrün məlumatlarına faizlə nisbəti
- KNK=müxtəlif obyektlərə aid olan eyni əlamətlərin nisbəti
- KNK=eyni obyektə aid olan müxtəlif əlamətlərin nisbəti
- KNK=Ayrı-ayrı hissələrin, həmin hissələrin hər hansı birinə olan nisbəti
- KNK=Tamın ayrı-ayrı hissələrə olan nisbəti

171 Müqayisə nisbi kəmiyyəti necə hesablanır?

MNK=eyni obyektə aid olan müxtəlif əlamətlərin nisbəti

MNK=Tamın ayrı-ayrı hissələrə olan nisbəti

MNK=hesabat dövrü məlumatlarının əsas dövrün məlumatlarına faizlə nisbəti

- MNK=müxtəlif obyektlərə aid olan eyni əlamətlərin nisbəti

MNK=Aynı-ayrı hissələrin, həmin hissələrin hər hansı birinə olan nisbəti

172 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Fede- rasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Qazaxstan arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı

33

41.6

26

47.8

- 49.2

173 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Fede- rasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Belarus arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı

47.8

49.2

33

26

- 41.6

174 Bölgü sırasının hesabı ortası 5 - ə bərabər olduğu halda a –nın qiymətini tapın:

x	f
2	4
4	7
A	8
8	1

- 7
- 3
- 6
- 11
- 5

175 Ticarət mağazalarının mənfiətin həcmində görə bölgüsü aşağıdakı cədvəldə verilmişdir. Bu məlumatlara əsasən dördüncü variantın artan yekunla (kumulyativ) çəkisini hesablayın:

Mənfiətin həcmində görə ticarət mağazalarının nisbi tezliyi manat	Ticarət mağazalarının nisbi tezliyi manat
2-4	0.13
4-6	0.12
6-8	0.18
8-10	0.15
10-12	0.16
12-14	0.14
14-16	0.12

- 0.43
0.57
0.25
0.88
 0.58

176 Sığorta sığorta ödəmələrinin həcmində görə aşağıdakı kimi qruplaşdırılmışdır. Bu məlumatlara əsasən birinci kvartili hesablayın.

Sığorta ödəmələrinin həcmində görə sığorta şirkətlərinin bölгüsü, mln. manat	Ticarət mağazalarının sayı
4-6	10
6-8	10
8-10	8
10-12	12

- 8
10
 6
3
4

177 Səhmdar cəmiyyətləri nizamnamə kapitalının həcmində görə aşağıdakı kimi qruplaşdırılmışdır. Bu məlumatlara əsasən birinci kvartili hesablayın:

Nizamnamə kapitalının həcmində görə səhmdar cəmiyyətlərinin bölgüsü, mln. manat	Səhmdar cəmiyyətlərinin sayı
6-8	5
8-10	15
10-12	10
12-14	10

- 8
6
10
 8.7
14

178 Kiçik müəssisələri mənfiətin həcmində görə qruplaşdırılmışdır. Bu məlumatlara əsasən beşinci variantın artan yekunla (kumulyativ) çökisini hesablayın:

Mənfaətin həcmində görə kiçik müəssisələrin bölğüsü, mln. manat	Kiçik müəssisələrin sayı
1-3	12
3-5	13
5-7	16
7-9	17
9-11	12
11-13	16
13-15	14

0.57

1.00

0.82

 0.70

0.25

179 Aşağıdakı məlumatə əsasən orta məhsul istehsalını hesablayın:

Məhsul istehsalına görə işçi qrupları, ədəd	İşçilərin sayı, nəfər
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

 16.42

17.35

15.62

16.02

16.87

180 Aşağıdakı məlumatə əsasən modanı hesablayın:

Məhsul istehsalına görə işçi qrupları, ədəd	İşçilərin sayı, nəfər
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

15.21

16.59

 16.48

15.87

16.26

181 Aşağıdakı məlumatlara əsasən mediananı hesablayın:

Məhsul istehsalına görə işçi qrupları, ədəd	İşçilərin sayı, nəfər
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

15.86

 16.31

16.85

16.98

16.21

182 Şirkət qiymətləri 100 manat və 180 manat olmaqla iki növ səhmin alınması üçün eyni məbləğdə pul vəsaiti ayırmışdır. Alınmış səhmlərin orta qiyməti hansı orta kəmiyyət kimi hesablanılmalıdır

 Harmonik orta kəmiyyət

Hesabi orta kəmiyyət

Çəkili hesabi orta kəmiyyət

Xronoloji orta kəmiyyət

Həndəsi orta kəmiyyət

183 Sadə hesabi orta o zaman tətbiq olunur ki:

Məlumat olmasın

Məlumatlar qruplaşdırılmış olur

Ümumi yekunda hər bir kateqoriyanın xüsusi çəkisi hesablansın

- Məlumatlar qruplaşdırılmasın

Ikin göstəricilər olmasın

184 Bir müəssisədə işləyən 5 işçi eyni dəzgahla, eyni vaxtda 1-ci işçi 10 ədəd, 2-ci işçi 12 ədəd, 3-cü işçi 15 ədəd, 4-cü işçi 6 ədəd, 5-ci işçi isə 14 ədəd məhsul istehsal etmişdir. Orta məsuldarlığı hesablayın

12.2

11.25

9.5

10.2

- 11.4

185 Variantların çəkilərə hasilinin cəminin çəkilərin cəminə nisbətindən alınan göstərici statistikada necə adlanır?

- Çəkili hesabi orta kəmiyyət

Sadə harmonik orta kəmiyyət

Sadə hesabi orta kəmiyyət

Çəkili harmonik orta kəmiyyət

Çəkili xronoloji kəmiyyət

186 Dövriyyə vəsaitlərinin qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (min man 1.01 - 130 1.02 - 140 1.03 - 150 1.04 - 190 1.05 - 210 Xronoloji orta kəmiyyəti müəyyən edin

160

- 162,5

164,5

159

145

187 Xronoloji orta kəmiyyət hesablanması

Bərabər fasıləli olmayan dinamik sıralarında

Bərabər fasıləli olmayan an dinamika sıralarında

Bərabər fasıləli bölgü sıralarında

Çəkilər məlum olmadıqda

- Bərabər fasıləli an dinamika sıralarında

188 Orta kəmiyyət - bu

Bir neçə variasiya edən əlamət üzrə məcmunun ümumiləşdirilmiş keyfiyyət xarakteristikası

- Keyfiyyətcə bircinsli məcmunun ümumiləşdirilmiş kəmiyyət xarakteristikası
  - Variasiya sırasının ən çox rast gəlinən xarakteristikası
  - Ən çox rast gəlinən variant
  - Ranjirləşdirilmiş sıranın ortasında yerləşən əlamətin qiyməti

189 Sıranın əlamətlərinin bütün qiymətlərini eyni bir kəmiyyət qədər artırıq, onda hesabi orta

- Eyni dəfə azalacaq
- Eyni kəmiyyət qədər azalacaq
- Eyni kəmiyyət qədər artacaq
  - Eyni dəfə artacaq
  - Dəyişməyəcək

190 Bir müəsisədə işçilərin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 5; 2; 3; 6; 5; 4; 2; 4; 3. Məlumata əsasən medianını müəyyən edin

- 3
- 4
- 5
- 6
- 2

191 Bir müəsisədə 5 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 2; 5. Məlumata əsasən dispersiyani müəyyən edin

- 1.2
- 3
- 1
- 5.1
- 2

192 Əlamətin dispersiyası 400-ə, vahidlərin sayı 20-yə, əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının cəmi 12500 -ə bərabərdir. Orta kəmiyyəti hesablayın

- 20
- 1.5
- 150
- 15
- 2

193 Diskret bölgü sırası üzrə medianı tapın :

x	f
4	3
5	7
7	2
9	1

- 4
- 5
- 3

1

7

194 Fəhlələrin tarif dərəcəsinə görə aşağıdakı bölgüsü verilmişdir: Orta tarif dərəcəsini tapın:

Tarif dərəcəsi	1	2	3	4	5	6	-
Fəhlələrin sayı	12	28	26	19	12	3	100

3,5

0

5,00

- 3

4.76

195 Bir ticarət təşkilatının mal qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir, mln. manat. Bu məlumatlara əsasən ticarət təşkilatının mal qalığının orta həcmini hesablayın:

01.01.2016	01.02.2016	01.03.2016	01.04.2016	01.05.2016
8.0	7.0	6.0	9.0	10.0

7.1

7.2

10.0

8.9

- 7.8

196 Bir müəsisədə 5 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 2; 5;. Məlumata əsasən orta xətti uzaqlaşmanı müəyyən edin

2.2

3

0.2

- 1.2

1.6

197 Statistik məcmu əlamətinin dispersiyasının 600-ə, məcmunun həcmi 10-a, əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının cəminin 6250-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın

9

- 5

7

4

8

198 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

variantların fərdi qiymətləri əsasında orta kəmiyyət hesablanmır

variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmi mənfi birə bərabərdir

variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmi birə bərabərdir

- variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmi sıfır bərabərdir

variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmləmək olmaz

199 Bir firmانın ixrac etdiyi iki növ məhsulun xüsusi çəkisinin müvafiq olaraq 40% və 20%, onların dəyərinin isə müvafiq olaraq 160 və 120 mln. manat olduğunu bilərək ixrac edilən məhsullar üzrə orta xüsusi çəkini hesablayın

- 0.28
- 0.4
- 0.29
- 0.2
- 0.3

200 Normal bölgüdə müəssisələrin sayı 20, orta məhsul istehsalının isə 250 ədəd olduğunu bilərək mediananı hesablayın

- 270
- 125
- 230
- 12.5
- 250

201 Əlaçıların hissəsi 60%, əlaçı olmayanların hissəsi isə 40%-dir. əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın (əmsalla)

- 1
- 0.24
- 0.34
- 0.5
- 0.6

202 Mediana olan variantda fasilənin aşağı sərhəddinin 110, fasilənin böyüklüğünün 10,sıranın çəkilərinin cəmini 400, mediana olan variantdan əvvəl gələn variantların artan yekunla çəkilərinin cəmini 73, mediana olan variantın çəkisinin 130 olduğunu bilərək mediananı hesablayın?

- 119,8
- 1456
- 1443
- 1348
- 1275

203 Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddinin 110, fasilənin böyüklüğünün 10, moda olan variantdan əvvəlki variantın çəkisini 70, moda olan variantın çəkisinin 130, moda olan variantdan sonra gələn variantın çəkisinin 90 olduğunu bilərək modanı hesablayın?

- 134
- 19
- 145
- 116
- 123

204 Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir: _____ Bu məlumatlar əsasında medianı hesablayın:

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- 3
- 5
- 7
- 2
- 4

205 Bir biriqadada işləyən işçilərdən 1-ci bir məməlatın hazırlanmasına 3 dəqiqə, 2-ci 4 dəqiqə, 3-cü 3,5 dəqiqə, 4-cü 5 dəqiqə sərf edərsə, briqadanın bir məməlatın hazırlanmasına sərf etdiyi orta müddəti hesablayın:

- 3,5 dəqiqə;
- 3,92 dəqiqə;
- 3,74 dəqiqə
- 3,86 dəqiqə;
- 3,68 dəqiqə;

206 İş stajına görə fəhlələrin aşağıdakı bölgüsü verilmişdir

İş staci, il	5-ə qədər	5-10	10-15	15-20
İşçilərin sayı	2	6	15	7

Bu məlumatlara əsasən işçilərin orta iş stacını hesablayın:

- 11;
- 10;
- 17;
- 14;
- 12;

207 2009-cu ilin yay sessiyasının nəticələri əsasında statistika fənni üzrə tələbələrin bilikləri aşağıdakı kimi qiymətləndirilmişdir: Bu məlumatlara əsasən tələbələrin orta balı hansı düsturla hesablanılmalıdır:

Qiymət balı	2	3	4	5	Cəmi
Tələbələrin sayı	3	17	6	7	33

- Hesabi ortanın çəkili düsturu ilə
- Kvadratik ortanın düsturu ilə;
- Xronoloji ortanın sadə düsturu ilə;
- Həndəsi orta düsturu ilə;
- Hesabi ortanın sadə düsturu ilə;

208 Ayrı - ayrı variantların çəkiləri məlum olmayan hallarda orta kəmiyyətin hansı düsturundan istifadə edirlər?

- harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturudan
modanın düsturundan
hesabı orta kəmiyyətin çəkili düsturundan
hesabı orta kəmiyyətin sadə düsturundan
xronoloji orta kəmiyyətin düsturundan

209 Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir:

İşçilerin tarif derecesi	2	3	4	5	6
İşçilerin sayı	9	26	27	29	31

Mediani hesablayın:

- 4
- 31
- 3
- 26
- 6

210 Bir biriqadada işləyən işçilərdən 1-ci bir məməlatın hazırlanmasına 3 dəqiqə, 2-ci 4 dəqiqə, 3-cü 3,5 dəqiqə, 4-cü 5 dəqiqə sərf edərsə, briqadanın bir məməlatın hazırlanmasına sərf etdiyi orta müddəti hesablamaq üçün hansı orta kəmiyyətdən istifadə olunmalıdır:

- Hesabi orta kəmiyyət;
 Çökili harmonik orta kəmiyyət;;
 Çökili hesabi orta kəmiyyət;
 Sadə harmonik orta kəmiyyət
 Həndəsi orta kəmiyyət;

211 c

1. Regionda seçmə qaydada ailələr illik gəlirlərinə görə qruplaşdırılmış ve aşağıdakı bölgü alınmışdır?

Gelirin illik həcmine görə ailə qrupları, min.man	Ailelerin sayı
2-4	6
4-6	10
6-8	5
8-10	4
10-12	3
12-14	2
	30

Bu məlumatla esasen orta illik gelir ne qeder olar?

- 6.9;
- 6.6
- 3
- 5
- 7.2

212 x

1. Ticaret müəssisi haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir:

esas kapitalın həcmi? gör? müəssise qrupları, mln. man	Müəssiselerin sayı
1,2-2,2	6
2,2-3,2	10
3,2-4,2	5
4,2-5,2	4
5,2-6,2	3
6,2-7,2	2
Cəmi	30

esas kapitalın orta deyeri ne qeder olar?

- 3
- 2.9
- 3.1
- 3.5
- 3.9

213 Ailə üzvlərinin hər bir üzvünə düşən məcmu gəlirlərin həcmində görə ailələrin aşağıdakı bölgüsü verilmişdir: Ailə üzvlərinin hər nəfərinə düşən gəlirin modasını müəyyən edin:

Ailə üzvlərinin hər birinə düşən məcmu gəlirlərin həcmi, man	65	800	110	130	160	160-dan çox
Ailələrin sayı yekuna görə %-la	5	12	42	19	10	12

- 130
- 110
- 160
- 42
- 90

214 Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir: Bu məlumatlar əsasında fəhlələrin orta tarif dərəcəsini hesablayın

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- 5.07
- 2.04
- 4.2
- 3
- 4.01

215 Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir: Bu məlumatlar əsasında modanı hesablayın:

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- 5
- 3
- 4

216 Aşağıdaki bölgü sırası verilmiştir: Bölgü sırasının növünü müeyyənləşdirin:

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

Fasiləsiz

An

Ranjılışdırılmış

- Diskret

Atributiv

217 z

Verilənlər: işçilərin sayı   əmək haqqı

10	100
12	150
15	180
10	200

200 manat əmək haqqı alanların orta əmək haqqından kənarlaşmasını hesablayın

117.2

112.5

93.7

62,5

- 40.4

218 l

Verilənlər: işçilərin sayı   əmək haqqı

10	100
12	150
15	180
10	200

180 manat əmək haqqı alanların orta əmək haqqından kənarlaşmasını hesablayın

- 20.4

117.2

125

93.7

62,5

219 k

Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

150 manat əmək haqqı alanların orta əmək haqqından kənarlaşmasını hesablayın

- 117.2
- 112.5
- 62,5
- 125
- 9.6

220 j

Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

100 manat əmək haqqı alanların orta əmək haqqından kənarlaşmasını hesablayın

- 117.2
- 93,7
- 112.5
- 59,6
- 125

221 a

1. Region Əhalisinin sayı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

01.01.2011	30,0
01.02.2011	31,2
01.03.2011	31,8
01.04.2011	32,5

Məlumatata əsasən əhalinin orta sayı neçə min nüfus olar?

- 31.37
- 31.42
- 31.69
- 32.00
- 31.26

222 u

Verilənlər: işçilərin sayı   əmək haqqı

10	100
12	150
15	180
10	200

Əlamətin çəkilərini nəzərə almadan orta əmək haqqını hesablayın

- 170.2
- 181,4
- 190.8
- 155.9
- 157.5

223 y

Verilənlər: işçilərin sayı   əmək haqqı

10	100
12	150
15	180
10	200

Orta kəmiyyətin müvafiq düsturundan istifadə etməklə orta əmək haqqını hesablayın

- 160
- 181
- 190
- 157
- 170

224 Diskret bölgü sırası üzrə modanı tapın :

x	φ
4	3
5	7
7	2
9	1

- 7
- 5
- 4
- 1
- 3

225 r

Valyuta məzənnəsi haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

1.01.2010	1.02.2010	1.03.2010	1.04.2010	1.05.2010
0.78	0.77	0.75	0.77	0.79

Bu məlumatlara əsasən valyutanın orta aylıq məzənnəsini hesablayın:

- 0.79
- 0.78
- 0.75

0.74

- 0.77

226 v

Mersedes E 200 markalı avtomobil?rin t?mirarası getdiyi m?saf?y? gör? bölgüsü aşağıdakí kimi olmuşdur.

T?mirarası gedil?n m?saf?, km	10- 20	20-30	30-40	40-50	50-60
Avtomobil?rin sayı	20	60	50	30	20

Bu m?lumatlara ?sas?n ikinci kvartili (mediananı) hesblayın:

42

- 32

30

31

33

227 Regionda əhalinin ilin əvvelinə olan sayı 250 min nəfər, ilin sonuna isə 260 min nəfər olmuşdur. Dövr ərzində 15 min nəfər doğulmuşdur. Əhalinin orta sayını müəyyən edin

262.5

- 255

260

251.5

250

228 Hər ayın əvvelinə dövriyyə vəsaitlərinin qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: 1.04 – 200 1.05-220 1.06-240 1.07 – 260 Xronoloji orta kəmiyyəti müəyyən edin

236

232

- 230

235

231

229 Fevral ayı ilə müqayisədə mart ayında firmanın işçilərinin orta aylıq əmək haqqı 8% artarsa, işçilərin sayı isə müvafiq olaraq 5% azalarsa, onda işçilərə hesablanan ümumi əmək haqqının məbləği

3% artar

- 2.6% artar

2.6% azalar

3% azalar

5% artar

230 Əmək haqqının səviyyəsinə görə işçilər belə qruplaşdırılmışdır (min manat): 1-3, 3-5, 5-7, 7-9, 9-11. Buna uyğun olaraq işçilərin bölgüsü müvafiq olaraq 2;2;3;5;4 nəfər təşkil etmişdir. Bu məlumatlara əsasən mediananı hesblayın

8.9

4.5

9.6

- 7.4

7.5

231 Əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının orta səviyyəsinin 200-ə, disperiyasının 100-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın

19

40

- 10

30

20

232 Briqadada iş stajları uyğun olaraq 2,4,5,6,7,8,10 olan 7 nəfər vardır. Medianı müəyyən edin

8

5

10

7

- 6

233 Əgər əlamətin bütün fərdi qiymətlərini 5 vahid artırısaq, onda orta kəmiyyət

5 dəfə artar

- 5 vahid artar

Orta kəmiyyətin dəyişməsi haqqında fikir söyləmək olmaz

Dəyişməz

5 dəfə azalar

234 Mağazada mal qalığı haqqındaki məlumatlar ilin əvvəlinə və axırına verilərsə orta mal qalığını hansı düsturla hesablayırlar?

harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə

- hesablı orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə

xronoloji orta kəmiyyətin düsturu ilə

hesablı orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə

harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə

235 Verilənlər: Mağazada mal qalığı 01.01.2012-1500; 01.02.2012-1800; 01.03.2012-2000; 01.04.2012-1700. Bu məlumat əsasında orta mal qalığını hansı düsturla hesablayırlar?

- xronoloji orta kəmiyyətin düsturu ilə

harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə

harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə

hesablı orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə

hesablı orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə

236 Verilənlər: Mağazada mal qalığı 01.01.2012-1500; 01.02.2012-1800; 01.03.2012-2000; 01.04.2012-1700. Mağazada orta mal qalığını hesablayın

1850

 1800

1750

1170

237 Statistika fənni üzrə bir qrupun 10 tələbəsinin imtahan ballarının bölgüsü aşağıdakı kimidir: 10;9;6;10;9;10;7;10;9;10; orta bali hesablayın.

 9

1

10

20

15

238 7 vahiddən ibarət məcmu üçün $\sum x = 49 - a$ bərabərdirsə, hesabi ortanı tapın

72

4

50

 7

49

239 10 ədəddən ibarət məcmu üçün hesabi orta 40 - a bərabər olduğu halda $\sum x$ nəyə bərabərdir

200

450

10

 400

40

240 İşçilər iş stajına görə sıralanmışdır: 2;1;3;7;6;11;9;10. Bu məlumatlara əsasən mediananı hesablayın

5

 6.5

6

7.5

7

241 Birinci firmada satılan kompyuterlərin sayı 4 ədəd, ikinci firmada 5 ədəd, üçüncü firmada isə 3 ədəd olmuşdur. Hər bir firmada kompyuterlərin satış qiyməti isə müvafiq olaraq 300 manat, 500 manat və 400 manat olmuşdur. Firmalar üzrə ümumilikdə kompyuterin orta satış qiymətini hesablayın

308 manat

 408 manat

500 manat

120 manat

600 manat

242 Tələbələrin Statistika fənnindən aldığı ballara görə modanı hesablayın. 5, 4, 3, 4, 6, 2

- 4
- 6
- 2
- 3

243 Normal bölgüdə müəssisələrin sayı 10, orta məhsul istehsalının isə 15 ədəd olduğunu bilərək modanı hesablayın

- 5
- 150
- 1.5
- 15
- 7.5

244 Əlamətin bütün fərdi qiymətlərini 8 dəfə azaltsaq, tezlikləri isə 2 dəfə artırsaq, orta kəmiyyətin qiyməti

- 16 dəfə azalar
- 2 dəfə artar
- 10 dəfə azalar
- 8 dəfə azalır
- Dəyişməz

245 Əgər əlamətin bütün qiymətlərinin çəkilərini (tezliklərini) 15 dəfə artırsaq, onda orta kəmiyyətin qiyməti

- Orta kəmiyyətin dəyişməsi haqqında fikir söyləmək olmaz
- Orta kəmiyyət 15 vahid artar
- 0-a bərabər olar
- Dəyişməz
- 15 vahid azalar

246 Bir sigorta şirkətinin aprel ayının 1-dən 15-ə qədər işçilərinin sayı 20 nəfər, 16-dan 25-ə qədər 15 nəfər, 26-dan 30-ə qədər 30 nəfər olmuşdur. Bu məlumatlara əsasən aprel ayı üçün işçilərin orta siyahı sayını hesablayın

- 22
- 16
- 15
- 20
- 21

247 Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddi 10, fasilə kəmiyyəti 2, moda olan variantın çəkisi 120, moda olan çəkidən əvvəlki çəki 110, sonrakı çəki isə 80 olmuşdur.. Məlumata əsasən modanı müəyyən edin

- 14
- 9.6
- 12.6
- 10.4
- 11.58

248 Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddi 20, fasilə kəmiyyəti 4, moda olan variantın çəkisi 120, moda olan çəkidən əvvəlki çəki 110, sonrakı çəki isə 80 olmuşdur.. Məlumata əsasən modanı müəyyən edin

- 21.29

25.67

22.65

- 20.8

28.28

249 Moda olan variantda fasilənin aşağısı sərhəddi 25, fasilə kəmiyyəti 5, moda olan variantın çəkisi 20, moda olan çəkidən əvvəlki çəki 15, sonrakı çəki isə 10 olmuşdur. Məlumatə əsasən modanı müəyyən edin

25.67

25.21

25.97

- 26.67

27.92

250 Bir müəsisədə 24 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 4; 4; 2; 3; 5; 4; 4; 5; 2; 3; 4; 4; 5; 2; 3; 6; 5; 4; 2; 4; 3. Məlumatə əsasən modanı müəyyən edin

5

2

3

- 4

6

251 Bazarda 1200 manatlıq tərəvəz və 2000 manatlıq meyvə satılmışdır. Tərəvəzin 1 kq-ı 5 manat, meyvənin 1 kq-ı 10 manata olmuşdur. Satılmış məhsulun orta qiymətini müəyyən edin

8.7

8.15

8.1

- 7.3

7.65

252 Nəyə görə orta göstərici kifayət qədər böyük sayıda vahidlərdən ibarət olan məcmu üçün hesablanmalıdır?

Ədədlərin əvəzətmə qanununa əsasən

orta kəmiyyətin sabitlik qanununa əsasən

orta kəmiyyətin riyazi xassələrinə əsasən

- böyük ədədlər qanununa əsasən

orta kəmiyyətin eynilik qanununa əsasən

253 İşçilər iş stajına görə sıralanmışdır: 2;1;3;7;6;11;9;10. Bu məlumatlara əsasən mediananı hesablayın

9.5

5.5

3.5

- 6.5

4.5

254 Firmanın 5 işçisinin orta aylıq əmək haqqının 200 manat, 1-ci- və 2-ci işçinin ikisinin birgə əmək haqqının 500 manat olduğunu bilərək, qalan üç işçinin ümumi əmək haqqının məbləğini hesablayın

- 250 manat
- 200 manat
- 300 manat
- 500 manat
- 400 manat

255 Sıranın hər bir variantı 10 dəfə artırılmışdır. Bu halda orta kəmiyyət

- 10 artacaq
- 100 artacaq
- dəyişməyəcək
- 10 dəfə artacaq
- 10 dəfə azalacaq

256 Əlamətin fərdi qiymətlərindən ondan kənarlaşmaları cəminin 0 – ra bərabər olması xüsusiyyəti hansı göstəriciyə xasdır?

- Həndəsi orta
- Median
- Moda
- Hesabi orta
- Quruluş orta kəmiyyətlər

257 Əlamətin bu qiymətləri üçün medianı tapın: 6,8,9,10,11,14,18,20

- yoxdur
- 10-a bərabərdir
- 12,0-ə bərabərdir
- 10,5-ə bərabərdir
- 12,5 bərabərdir

258 Əgər əlamətin hər bir qiymətinə bölgü sırasında bir dəfə rast gəlinsə onda orta kəmiyyət hansı düsturla hesablanır?

- Çəkili hesabi orta
- Sadə hesabi orta
- Çəkili harmonik orta
- Həndəsi orta
- Sadə harmonik orta

259 Orta artım əmsalını hesablamaq üçün orta kəmiyyətin hansı düsturundan istifadə olunur

- Harmanik orta
- Həndəsi orta
- Kvadratik orta
- Xronoloji orta
- Quruluş orta

260 Hər ayın əvvəlinə dövriyyə vəsaitlərinin qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (min manatla): (A) 1.04 – 140 1.05 - 150 1.06 - 160 1.07 – 210 Xronoloji orta kəmiyyəti müəyyən edin

- 162
- 155
- 165
- 159

261 Müəssisədə iş stajları uyğun olaraq 2,4,5,7,8,9,10 olan 7 nəfər vardır. Medianı müəyyən edin

- 6
- 7
- 8
- 10
- 5

262 Briqadada iş stajları uyğun olaraq 2,4,5,6,7,8,9 olan 7 nəfər vardır. Medianı müəyyən edin

- 10
- 5
- 6
- 7
- 8

263 Müəssisədə işləyən 3 fəhlədən birincisi eyni məhsulun hazırlanmasına 20 dəqiqə, ikinci fəhlə 25 dəqiqə, üçüncü fəhlə isə 32 dəqiqə vaxt sərf etmişdir. Məhsulun hazırlanmasına orta vaxtı müəyyənləşdirin

- 24
- 24.74
- 29.3
- 25.7
- 26.5

264 16,9,9,11,11,9,19,25 ədədləri üçün modanı tapın

- yoxdur
- 9-a bərabərdir
- 25-ə bərabərdir
- 11-ə bərabərdir
- 16-ya bərabərdir

265 Fasiləli bölgü sırasının orta səviyyəsi həm hesabi orta kəmiyyətin çekili, həm də şərti sıfır üsulu ilə hesablanarsa aşağıdakı variantlardan hansı doğrudur?

- belə üsul yoxdur
- nəticə eyni olacaq
- nəticə fərqli olacaq
- nəticə qənaətbəxş olacaq
- nəticə sıfır olacaq

266 Əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının orta səviyyəsinin 50-ə, orta kvadratik uzaqlaşmasının 5-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın

- 5
- 40
- 9
- 50

267 Sadə orta və çəkili ortanın qiymətləri nə zaman üst – üstə düşər

Bircinsli olmayan məcmular üzrə hesablandıqda

- Çəkilər eyni olduqda

Düşməz

Bircinsli məcmular üzrə hesablandıqda

Məcmular müxtəlif olduqda

268 Şirkət qiymətləri 100 manat və 180 manat olmaqla iki növ səhmin alınması üçün eyni məbləğdə pul vəsaiti ayırmışdır. Alınmış səhmlərin orta qiymətini hesablayın

- 128,57 man
- 280 man
- 136,35 man
- 157,28 man
- 140 man

269 Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhədinin 30, fasilənin böyüklüyünün 50 moda olan variantdan əvvəlki variantın çəkisini 30, moda olan varianın çəkisini 80, moda olan variantdan sonra gələn variantın çəkisini 50 olduğunu bilərək modanı hesablayın

- 61.25
- 25.23
- 58.25
- 56.52
- 85.23

270 Mütləq variasiya göstəriciləri hansılardır?

- Variasiya genişliyi, orta kvadratik uzaqlaşma, variasiya əmsalı
- Variasiya əmsalı, assilyasiya əmsalı, dispersiya
- Variasiya genişliyi, orta xətti uzaqlaşma, orta kvadratik uzaqlaşma, dispersiya
- Variasiya genişliyi, orta xətti uzaqlaşma, dispersiya, variasiya əmsalı
- Variasiya əmsalı, assilyasiya əmsalı, nisbi xətti kənarlaşma

271 6 vahidi olan qrupun dispersiyası 1,67-yə, 10 vahdidi olan qrupun dispersiyası isə 4.66-ya bərabərdir. Orta qrupdaxılı dispersiyani hesablayın

- 4
- 5.32
- 3.16
- 3.18
- 3.55

272 Dispersiyanın 16 orta kəmiyyətin 59% olduğunu bilərək variasiya əmsalını (%-lə) hesablayın

- 5
- 9
- 12
- 4
- 7

273 q

$$\eta = \sqrt{\eta^2} = \sqrt{\frac{\delta^2}{\sigma^2}}$$

düsturu ilə hesablanır:

- Korrelyasiya əmsalı;
 Ossilyasiya əmsalı
 Determinasiya əmsalı;
 Variasiya əmsalı;
 ● Empirik korrelyasiya nisbəti;

274 t

. Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
10	100	
12	150	
15	180	
10	200	

Dispersiyani hesablayın

- 705
 ● 1259
 2050
 3002
 4008

275 Atributiv variasiya – bu variasiyadır

- Diskret əlamətinin
 Kəmiyyət əlamətinin
 Fasiləsiz variasiya əlamətinin
 ● Keyfiyyət əlamətinin
 Alternativ əlamətinin

276 Variasiya əmsalı göstərir:

- Orta kəmiyyətdən hissə kimi orta kvadratik uzaqlaşmani Müxtəlif göstəricilərin orta tərəddüd dərəcəsi Amil əlamətinin tərəddüd səviyyəsindən asılı olaraq nəticə əlamətinin faizlə tərəddüd səviyyəsi Hadisə və proseslərin qarşılıqlı əlaqələrini Əlamətin sərhəd qiymətlərinin orta kəmiyyət ətrafında tərəddüd dərəcəsi

277 Qruplararası dispersiya ümumi dispersiyanın 81%-ni təşkil edir. Empirik korrelyasiya əmsalını hesablayın

- 0.09
- 0.79
- 1.25
- 0.9
- 1.96

278 Alternativ əlamətlərin dispersiyasının maksimal qiyməti bərabərdir

- 0.24
- 0.25
- 1
- 0.16
- 0.28

279 Vergi müfəttişliyi tərəfindən 70 kommersiya köşkü yoxlanmış və onların 28-də maliyyə pozuntusu aşkar olunmuşdur. Maliyyə pozuntusu olan köşklərin bütün tədqiq olunan köşklər məcmusunda hissəsinin orta kvadratik uzaqlaşması nəyə bərabərdir?

- 0.49
- 0.3
- 0.5
- 0.24
- 0.27

280 Aşağıdakılardan hansı determinasiya əmsalının mahiyyətinə uyğun gəlir?

- Öyrənilən amilin təsiri altında nəticə əlamətinin variasiyasının çəkisini əks etdirir
təsadüfi variasiyanı əks etdirir
- Bütün amillərin təsiri altında formalaşan variasiyanı əks etdirir
- Qrupdaxili variasiyanı əks etdirir
- Tədqiq olunan amildən başqa digər amillərin təsiri altında formalaşın variasiyanı əks etdirir

281 Verilən məlumat dəsti üzrə əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin qiymətini hesablayın. 1, 2, 4, 1

- 8
- 2
- 6
- 3
- 5

282 Verilən məlumat dəsti üzrə əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratları cəminin qiymətini hesablayın. 1, 1, 2, 4, 2

- 6
- 2
- 10
- 3

283 Müəssisənin üç sexində fəhlələrin bütün işçilərin tərkibində xüsusi çəkisi haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: Müəssisə üzrə bütövlükdə fəhlələrin hissəsinin ümumi dispersiyasını tapın:

Sex	Fəhlələrin xüsusi çəkisi % (p)	İşçilərin sayı
1	80	100
2	75	200
3	90	150

- 0.154
- 0.81
- 0,123
- 0,119
- 0,19

284 r

Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

Ossilyasiya əmsalını hesablayın

- 51.2
- 22.2
- 36.5
- 43.5
- 62.6

285 Variasiyanın mütləq göstəriciləri – bu:

Variasiya genişliyi, dispersiya, orta kvadratik uzaqlaşma, variasiya əmsalı

Variasiya əmsalı, assilyasiya əmsalı, nisbi xətti kənarlaşma;

Variasiya genişliyi , orta xətti uzaqlaşma, dispersiya, variasiya əmsalı;

- Variasiya genişliyi , orta xətti uzaqlaşma, orta kvadratik uzaqlaşma, dispersiya
- Variasiya əmsalı, assilyasiya əmsalı, dispersiya

286 Nəticə əlamətinin variasiyası üzrə aşağıdakı məlumatlar var: Orta qrupdaxili dispersiya – 400, ümumi dispersiya – 1000. Empirik korrelyasiya nisbətini hesablayın

- 0,77
- 0,80
- 0,6
- 0,4
- 0,75

287 Sığorta təşkilatının mənfiəti üzrə variasiya əmsalının 20%, mənfiətin orta səviyyəsinin 5 min manat olduğunu bilərək məcmunun dispersiyasını hesablayın (min. manatla)

- 1000
- 1020
- 999
- 1001
- 1010

288 Regionda olan 10000 nəfər əhalinin 4500 nəfəri kişi, 5500 nəfəri isə qadınlardır. Dispersiyanı müəyyən edin

- 0.2
- 0.86
- 1.22
- 0.25
- 1.25

289 Əlaçılardan hissəsi 60%, əlaçı olmayanların hissəsi isə 40%-dir. Əlamətin dispersiyasını hesablayın(əmsalla)

- 0.24
- 0.6
- 1.5
- 1
- 0.41

290 Əlamətin dispersiyası 19-a, onun fərdi qiymətlərinin orta kvadratı- 100-ə bərabərdir.Orta kəmiyyəti müəyyən edin

- 9
- 119
- 81
- 10
- 29

291 Məcmu əlamətinin orta kəmiyyətinin 13-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin kavadratlarının orta səviyyəsinin 194-ə bərabər olduğunu bilərək variasiya əmsalını hesablayın (faizlə)

- 40
- 39
- 38.7
- 38.5
- 38

292 Asimetriya əmsalı 0-dan kiçik olduqda

- asimetriya yoxdur
- moda medianaya bərabərdir
- asimetriya sağ tərəflidir
- asimetriya sol tərəflidir
- orta kəmiyyət medianaya bərabərdir

293 Nəticə əlamətlərinin sayı 20, orta kəmiyyəti 4, variantların kvadratları cəminin 1600 olduğunu bilərək nəticə əlamətinin dispersiyasını hesablayın

- 40
- 10
- 64
- 80
- 20

294 Qruplararası dispersiyanın 10.6, ümumi dispersiyanın isə 15.4 olduğunu qəbul edərək korrelyasiya əmslını hesablayın (%-lə)

- 154
- 145.3
- 148
- 82.9
- 90.2

295 Vahidlərin sayının 10, amil əlamətinin orta kəmiyyəti 15, əlamətin kvadratları cəminin 2500 olduğunu bilərək amil əlamətinin dispersiyasını hesablayın

- 150
- 25
- 23.5
- 100
- 250

296 Statistik məcmunun orta kvardatik uzaqlaşmasının onun orta səviyyəsinə nisbəti nəyi anladır?

- variasiya genişliyini
- variasiya əmsalını
- variasiya tezliyini
- variasiya limitini
- orta xətti variasiyani

297 5 statistik məcmu vahidinin kvadratlarının cəminin 250, orta kəmiyyətin 5 olduğunu bilərək orta kvardatik uzaqlaşmanı hesablayın:

- 3
- 5
- 6
- 4
- 25

298 Fakultədə bütün müəllimlərin 2%-ni elmi dərəcəsi olmayan müəllimlər təşkil edərsə, dərəcəsi olmayan müəllimlərin orta kvadratik uzaqlaşmasını hesablayın

- 0.15
- 0.14
- 1.16
- 1.15
- 1.09

299 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması variasiyanın azlığını şərtləndirmir
- statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması variasiyanın azlığını şərtləndirir
  - statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olmaması variasiyanın azlığını şərtləndirir
  - statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması kütləviliyi azaldır
  - statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması variasiyanın artmasını şərtləndirir

300 Qrupda tələbələrin 10%-i sessiyanın nəticələrinə görə kəsrə malikdirlər. Dispersiyani hesablayın

- 0,1-0,25
- 0,1-ə qədər
- 0,09
- 0,50 və çox
- 0,25-0,50

301 Hesabi orta – 17-ə, orta kvadratik kənarlaşma – 4.1-ə bərabər olarsa variasiya əmsalını tapın

- 4.14
- 24.1
- 4.9
- 21.7
- 4.17

302 Əlamətin dispersiyası 3600, əlamətin variasiya əmsalı isə 50%-dir. Əlamətin orta qiymətini tapın

- 1.9
- 72
- 83
- 120
- 1.3

303 Orta xətt uzaqlaşmanın 5,6 man olduğunu bilərək dispersiyani hesablayın

- 31.37
- 49
- 7
- 28.12
- 12.49

304 w

Verilənlər:	İşçilərin sayı	Əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

Variasiya genişliyini hesablayın

- 100
- 50
- 30
- 20

305 i

Verilənlər:	İşçilərin sayı	Əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

Orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın

- 35.5
- 22.2
- 22.5
- 19.9
- 33.5

306 u

Verilənlər:	İşçilərin sayı	Əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

Variasiya əmsalını hesablayın

- 36.5
- 22.2
- 50.2
- 44
- 33.5

307 Verilənlərdən hansı variasiyanın mahiyyətinə uyğun gəlir?

- Məcmunun tərkibinin dəyişilməsi;
 Kütləvi hadisələrin zamanda dəyişilməsi;
 Əlamətin qiymətlərinin dəyişilməsi;
 Statistika məcmusunun quruluşunun məkanda dəyişilməsi ;
 Ümumi meylin müəyyənləşdirilməsidir.

308 e

Verilənlər:	İşçilərin sayı	Əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

Orta xətti uzaqlaşmanı hesablayın

70.5

- 30.2

32.5

40

20.5

309 Fərdi qiymətlərin kvadratlarının ortası 78-ə, əlamətin dispersiyası isə-42-yə bərabərdir. Orta kəmiyyətin qiymətini tapın:

11;

- 6;

36;

120;

17.

310 orta qrupdaxili dispersiya 3, ümumi dispersiya 9 olduğunu bilərək qruplararası dispersiyani hesablayın

2

.5

9

3

- 6

311 Qruplararası dispersiya 6, ümumi dispersiya 9 olduğunu bilərək orta qrupdaxili dispersiyani hesablayın

9

- 3

.5

2

18

312 Qruplararası dispersiya 6, orta qrupdaxili 3 olduğunu bilərək ümumi dispersiyani hesablayın

.5

3

18

2

- 9

313 Kolbasa istehsal edən firmada orta hasilat 5, fərdi hasilat müvafiq olaraq 6, 7, 5, 3, 4 - dir. Dispersiyani hesablayın

3

- 2

-2

5

6

314 Orta kvadratik uzaqlaşmanın 5-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının çəkilərə hasilinin cəminin 2500-ə bərabər olduğunu bilərək, məcmunun həcmimin hesablayın

- 100

-5

5

25

-25

315 Orta kvadratik uzaqlaşmanın $4\text{-}ə$, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin $256\text{-}a$ bərabər olduğunu bilərək məcmunun həcmi hesablayın

16

25

15

4

-16

316 Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin $256\text{-}a$, məcmunun həcmi 16-a bərabər olduğunu bilərək dispersiyanı hesablayın

16

10

5

-4

4

317 Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin $100\text{-}ə$, məcmunun həcmi 25-ə bərabər olduğunu bilərək dispersiyanı hesablayın

10

4

16

-4

5

318 Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin $225\text{-}ə$, məcmunun həcmi 9-ə bərabər olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın

5

10

4

225

3

319 Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin $100\text{-}ə$, məcmunun həcmi 25-ə bərabər olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın

8

25

2

2500

4

320 Qrupdaxılı dispersiyalar 1.62; 2.65; 5.61; 4.92, ümumi dispersiya 12.4 olduğunu bilərək qruplararası dispersiyani müəyyən edin

- 118.5
- 8.7
- 3.7
- 5.61
- 10.6

321 Vahidlərin sayının 10, amil əlamətinin orta kəmiyyəti 15, əlamətin kvadratları cəminin 2500 olduğunu bilərək amil əlamətinin orta kvadratik uzaqlaşmasını hesablayın

- 5
- 23.5
- 100
- 150
- 25

322 Asimmetriya əmsalı 0-dan böyük olduqda

- asimmetriya sol tərəflidir
- asimmetriya sağ tərəflidir
- orta kəmiyyət medianaya bərabərdir
- moda medianaya bərabərdir
- asimmetriya yoxdur

323 Orta kvadratik uzaqlaşmanın 2,31 olduğunu bilərək orta xətti uzaqlaşmanı hesablayın

- 1.85
- 2.67
- .95
- 1.25
- 1.02

324 Ümumi dispersiyanın 24-yə, orta qrupdaxılı dispersiyanın 6-a bərabər olduğunu bilərək, qruplaşdırmanın əsasında duran əlamətin ümumi variasiyada rolunu qiymətləndirin (faizlə)

- 40
- 25
- 35
- 15
- 75

325 Ümumi dispersiyanın 20-yə, qruplararsı dispersiyanın 12-ə bərabər olduğunu bilərək qruplaşdırmanın əsasında duran əlamətdən başqa nəzərə alına bilməyən təsadüfi amillərin ümumi variasiyada rolunu qiymətləndirin (faizlə)

- 41
- 25
- 40
- 60

326 Düzgün olan variantı göstərin

- iki məcmunun orta kəmiyyətinin eyni olması, onların variasiyasının da eyni olmasını şərtləndirir
- iki məcmunun orta kəmiyyətinin eyni olması, onların variasiyasının da eyni olmasını şərtləndirmir
  - iki məcmunun orta kəmiyyətinin eyni olması, orta kəmiyyətin real olmasını şərtləndirir
  - iki məcmunun orta kəmiyyəti ilə onun variasiyası arasında asılılıq yoxdur
  - iki məcmunun variasiyasının eyni olması, orta kəmiyyətin real olmasını şərtləndirir

327 Sadalanan göstəricilərdən hansı nisbi variasiya göstəricisidir?

- Dispersiya
- Variasiya əmsalı
  - Variasiyanın genişliyi
  - Orta kvadratik uzaqlaşma
  - Orta xətti uzaqlaşma

328 Verilənlən göstəricilərdən hansı qruplaşdırma əlaməti ilə nəticə əlaməti arasındakı əlaqənin sıxlığını səciyyələndirir?

- Elastiklik əmsalı
- Nisbi dəyişmə
- Orta illiki artım
- Korrelyasiya nisbəti
- Variasiya genişliyi

329 Qruplar daxilində variantlar arasında fərq yoxdursa qruplararası dispersiya nəyə bərabərdir?

- Sıfra
- Qrup dispersiyalarının orta səviyyəsinə
- Sıfirla vahid arasında dəyişir
- Vahidə
- Ümumi dispersiyaya

330 1, 3, 5, 7 rəqəm sırası üçün orta xətti kənarlaşmanı tapın

- 1
- 8
- 4
- 2
- 7

331 Verilmiş məlumat dəsti üzrə variasiya genişliyini hesablayın. 2,1,3,5,4,6,6,7,2,10

- 7
- 3
- 8
- 9
- 4

332 Verilən məlumat dəsti üzrə dispersiyanı hesablayın. 1, 2, 4, 1

- 2.5
- 2
- 1.5
- 1.5
- 3

333 Verilən məlumat dəsti üzrə dispersiyanı hesablayın. 1,4,1

- 5
- 6
- 2
- 2
- 3

334 Çəkilərin cəminin 500-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının çəkilərə hasilinin cəminin 2500-ə bərabər olduğunu bilərək, dispersiyanı hesablayın

- 25
- .02
- 5
- 5
- .02

335 Dispersiyanın 2-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının çəkilərə hasilinin cəminin 100-ə bərabər olduğunu bilərək, məcmunun həcmini hesablayın

- 2
- 50
- 200
- 200
- 50

336 Orta kvadratik uzaqlaşmanın 3-ə, çəkilərin cəminin 100-ə bərabər olduğunu bilərək, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının çəkilərə hasilinin cəminin hesablayın

- 300
- 3
- 90
- 900
- 900

337 Dispersiyanın 5-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 125-ə bərabər olduğunu bilərək, məcmunun həcminin hesablayın

- 10
- 5
- 25
- 25

338 Orta kvadratik uzaqlaşmanın 5-ə, məcmunun həcmiinin 100-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin hesablayın

- 10
- 20
- 250
- 2500
- 5

339 Qrupların sayıının 7-yə, fasilənin kəmiyyətinin 6-ya bərabər olduğunu bilərək variasiya genişliyini hesablayın

- 6
- 67
- 76
- 42
- 7

340 Orta qrupdaxılı dispersiyanın 15, ümumi dispersiyanın 55 olduğunu bilərək determinasiya əmsalını heablayın

- 27.3
- 40
- 55
- 72.7
- 366.7

341 Variasiya əmsalının 30 %, orta kəmiyyətin 15 kg olduğunu bilərək dispersiyani hesablayın

- 12.35
- 15.24
- 30.15
- 20.25
- 45

342 Əlaçı tələbələrin hissəsi 18%-dir. Hissənin orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın (faizlə)

- 42.4
- 14.76
- 82
- 38.4
- 30.5

343 Əlamətin ümumi dispersiyası 12,1-ə, orta qrupdaxılı dispersiyası isə 3-ə bərabərdir. Emprik determinasiya əmsalını hesablayın

- .79
- .62
- .81
- .75

344 İşçilərin iş stajının dispersiyası 9-a, variasiya əmsalı isə 30%-ə barabərdir. Orta iş stajını hesablayın

- 2
- 15
- 30
- 10
- 20

345 İşçilərin orta iş stajı 5 ilə bərabərdir. İş stajının dispersiyası 4-ə bərabərdir. Variasiya əmsalını hesablayın (faizlə)

- 50
- 28
- 30
- 80
- 40

346 Empirik determinasiya əmsalının nəticəsinin 86% olması nəyi anladır?

- amil əlamətinin variasiyasının yüksək olmasını
- amil əlamətinin variasiyاسında nəticə əlamətinin rolunun yüksək olmasını
- nəticə əlamətinin variasiyاسında qruplaşdırma əlamətinin rolunun yüksək olmamasını
- nəticə əlamətinin variasiyاسında qruplaşdırma əlamətinin rolunun yüksək olmasını
- nəticə əlamətinin variasiyاسının yüksək olmasını

347 Dispersiyanın hansı növü nəticə əlamətinə qruplaşdırma əlamətinin təsirini səciyyələndirir

- ümmumi və orta qrupdaxili dispersiya
- ümmumi
- qrupdaxili
- qruplararası
- orta qrupdaxili

348 10 statistik məcmu vahidinin kvadratlarının cəminin 500, orta kəmiyyətinin 5 olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmasını hesablayın

- 10
- 8
- 3
- 5
- 12

349 Fərdi qiymətlərin kvadratlarının ortası 78-ə, əlamətin dispersiyası isə 42-yə bərabərdir. Orta kəmiyyətin qiymətini tapın

- 36
- 120
- 11
- 17
- 6

350 Əlamətin variasiya əmsali 25%-ə, orta kəmiyyəti isə – 20-yə bərabərdir. Əlamətin orta kvadratik uzaqlaşmasını tapın

- 12
- 625
- 25
- 5
- 1.56

351 Əlamətin variasiya əmsali 25%-ə, orta kəmiyyəti isə – 20-yə bərabərdir. Əlamətin dispersiyasını tapın

- 144
- 1.56
- 625
- 25
- .64

352 1, 3, 5, 7 rəqəm sırası üçün variasiya genişliyini tapın

- 3
- 7
- 5
- 6
- 1

353 Əlamətin hissəsi haqqında məlumatlar olmadıqda dispersiyanın qiyməti götürülür

- .1
- .24
- .16
- .25
- .9

354 Qruplararası dispersiyanın 55.0, ümumi dispersiyanın 70.0 olduğunu bilərək əlaqənun sıxlığını təyin edin

- funksional əlaqədir
- zəif əlaqə var
- əlaqə yoxdur
- sıx əlaqə var
- əmsal 0-a barabərdir

355 Orta qrupdaxili dispersiya – 400, ümumi dispersiya – 1000 olarsa, Empirik korrelyasiya nisbətini hesablayın

- 70.00%.
- 60.00%;
- 65.32%;
- 77.46%;
- 82.36%;

356 Əlamətin dispersiyası 625, əlamətin variasiya əmsali isə 32 %-dir. Əlamətin orta qiymətini tapın

- 62.2
- 68.2
- 65.25
- 78.1
- 85.32

357 Variasiya əmsalı 35%-ə, orta kəmiyyəti isə 30-a bərabərdir. Orta kvadratik uzaqlaşmanı tapın

- 32.12
- 12.65
- 10.92
- 10.5
- 23.65

358 Qruplararası dispersiya ümumi dispersiyanın 18%-ni təşkil edir. (0,01 dəqiqliyi ilə) empirik korrelyasiya nisbətini hesablayın

- 42.43%;
- 35.68%;
- 35.12%;
- 82.00%
- 78.32%

359 Bir əlamət üzrə qruplaşdırılmış məcmuda qruplaşdırma əlamətinin rolunu səciyyələndirən göstərici hansıdır?

- fexner əmsalı
- həssaslıq əmsalı
- empirik elastiklik əmsalı
- empirik korrelyasiya nisbəti
- dispersiya

360 Variasiya əlaməti – bu əlamət

- Heç biri
- Məcmu vahidlərin mütləq sayını xarakterizə edir
- Məcmu vahidlərinin nisbi sayını xarakterizə edir
- Qiymətlərin bir-birindən fərqlənməsini xarakterizə edir
- Faizlə və ya əmsalla ifadə olunur

361 Ümumi dispersiya göstərir

- Qrup daxilində fəaliyyət göstərən bütün şərt və səbəblər hesabına nəticə əlamətinin tərəddüdü
- Təsadüfi variasiyani
- Qrup əlaməti hesabına nəticə əlamətinin tərəddüdü
- Statsitika məcmusunda fəaliyyət göstərən bütün şərt və səbəblər hesabına nəticə əlamətinin tərəddüdü
- Qruplaşdırmanın əsasında duran amil əlamətinin təsiri nəticəsində əlamətin variasiyasını

362 Tələbələr arasında əlaçılardan hissəsi 8%-dir. Əlaçılardan hissəsinin dispersiyası və orta kvadratik uzaqlaşması nəyə bərabərdir?

- 0,097; 0,052
- 0,500; 0,707
- 0,920; 0,959
- 0,074; 0,271
- 0,628; 0,932

363 Rayonun 10000 nəfərindən 4500-ni kişilər, 5500 isə qadınlar təşkil edir. Alternativ əlamətin dispersiyasını müəyyən edin

- .19
- .14
- .02
- .25
- .27

364 Qrup dispersiyaları 6,1; 6,5 və 7,2 min manat təşkil edir. Əlamətin çəkiləri uyğun olaraq 9,10 və 11-dir. Orta qrupdaxili dispersiyani tapın

- 7.76
- .66
- 6.6
- 6.63
- .76

365 Seçmə metodunun tətbiqi hansı üstünlüklərə malikdir?

- Maddi nemətlərin yüksəlməsi
- Vaxta və vəsaitə qənaət olunması
- Əlaqənin sıxlığının müəyyənləşməsi
- İnkişaf meylinin müəyyənləşdirilməsi
- Reprezentativliyin təmin olunması

366 Seçmə məcmu göstəriciləri ilə baş məcmunun göstəriciləri arasındaki fərq statistikada nəyi anladır?

- nisbi xətanı
- birbaşa xətanı
- mütləq və nisbi xətanı
- reprezentativ xətanı
- mütləq xətanı

367 Səhmdar cəmiyyətində 200 fəhlə briqdası vardır. Peşə xəstəliyi olan fəhlələrin çəkisini müəyyənləşdirmək məqsədilə müayinə keçirilmişdir. Məlumdur ki, hissə üçün seriyalararsı dispersiya 225-ə bərabərdir. Seçmənin xətasının 5 %-dən çox olmaması şərti ilə 0,954 ehtimalla briqadaların zəruri sayını hesablayın:

- 25.
- 40;
- 31;
- 50;
- 45;

368 Şəhərin 100 turist agentliyində mexaniki seçmə metodu ilə reallaşdırılmış biletlərin orta aylıq sayının müayinəsi keçirilməlidir. 0,683 ehtimalla xəta 3 bilet olarsa, müayinə məlumatları əsasında dispersiya $225 - \sigma$ bərabərdirsə seçmənin zəruri sayını müəyyənləşdirin:

- 20;
- 40;
- 38.
- 30;
- 25;

369 Regionun 80 müəssisəsində mexaniki seçmə metodu ilə satılmış məhsulun orta aylıq müayinəsi keçirilməlidir. 0,683 ehtimalla xəta 3-dən çox olmaması şərtidə, müayinə məlumatları əsasında dispersiya $115 - \sigma$ bərabərdirsə seçilənlərin zəruri sayını müəyyənləşdirin:

- 10
- 11
- 18
- 10
- 13
- 25

370 Şəhər telefon şəbəkəsində 100 müayinə nəticəsində telefon danışçılarının orta müddətinin 4 dəq, orta kvadratik uzaqlaşmasının isə 2 dəq olması müəyyənləşdirilmişdir: 0,954 ehtimalla telefon danışçılarının müddətini tapın:

- 3,6-dan 4,0 dək
- 4,0-dən 4,4 dək
- 3,6-dan 4,4 dək
- 0,4-dən 3,6 dək
- 0,4-dən 4,4 dək

371 Hər nəfərə düşən gəlirlərin səviyyəsinə görə regionun 1000 ailəsi 2%-lik mexaniki seçmə əsasında öyrənilmiş və onların 300-nün aztəminatlı olduğu müəyyən edilmişdir. Bu məlumatlara əsasən 0.997 ehtimalla region üzrə aztəminatlılığın etibarlılıq intervalını hesablayın:

- $0.6\% \leq p \leq 1.4\%$
- $26\% \leq p \leq 34\%$
- $3\% \leq p \leq 4\%$
- $2.6\% \leq p \leq 3.4\%$
- $8.6\% \leq p \leq 31.4\%$

372 Bankda hesablaşmaların sürətini müəyyən etmək üçün təsadüfi qaydada 100 ödəmə sənədi seçilmiştir. Bu zaman hesablaşmanın orta müddəti 22 gün. Orta kvadratik uzaqlaşması 6 günə bərabər olmuşdur. Bu məlumatlara əsasən 0.954 ehtimalla hesablaşmaların orta müddətinin etibarlıq intervalını tapın.

- $8 \leq p \leq 13$
- $0.8 \leq p \leq 3.2$
- $2.8 \leq p \leq 23.2$
- $7 \leq p \leq 12$
- $20.8 \leq p \leq 23.2$

373 0,997 ehtimalla xətanın həcminin 25 manatdan yüksək olmaması, əmək hıqqının orta kvadratik kənarlaşmasının 100 manat olması halında orta əlh səviyyəsinin təsadüfi seçmə qaydasında müəyyən etmək üçün zavodun neçə fəhləsini müşahidəyə cəlb etmək lazımdır?

- 80
- 70
- 180
- 144
- 71

374 Seçmə tədqiqatı əsasında regionun əhalisinin hər nəfərinə düşən gəliri 0.954 ehtimalla (t=2) 2400 manatla, 2600 manat aralığına düşdürü müəyyən olunmuşdur. 0.683 ehtimalla hər nəfərə düşən gəlirin hüdudlarını müəyyənləşdirir.

- 2450-2600
- 2400-2550
- 2400-2500
- 2600-2700
- 2450-2550

375 Bir şəhərin 5 min ailəsindən təsadüfi təkrar qaydada neçəsini seçmək lazımdır ki, 0.997 (t=3) ehtimalla seçmənin orta xətasının son həddi 1 nəfəri, orta kvadratik uzaqlaşması 5 nəfəri ötməsin

- 150
- 200
- 225
- 205
- 250

376 Səhmdar cəmiyyətində peşə xəstəliyi olan fəhlələrin çəkisini müəyyənləşdirmək məqsədilə təkrar seçimə həyata kecirilmişdir. Bu zaman hissə üçün dispersiya 115ə bərabər olmuşdur. Seçmənin xətasının 6%dən çox olmaması şərti 0,954 (t=2) ehtimalla seçilənlərin zəruri sayını hesablayın.

- 10
- 14
- 11
- 12
- 13

377 Seçmə tədqiqatı əsasında regionun əhalisinin hər nəfərinə düşən gəliri 0.954 ehtimalla 2050 manatla, 2150 manat aralığına düşdüğünü bilərək, seçmənin orta xətasını hesablayın.

- 50
- 25
- 200
- 100
- 150

378 Seçilənlərin sayının 5 ədəd olduğunu bilərək əlamətin hissəsi üçün seçmənin orta xətasını müəyyən edin (əmsalla).

- 0.16
- 0.22
- 0.8
- 0.5
- 0.30

379 36 seçilmiş vahiddən 90%-i I növdədir. 0.954 ehtimalla bütün partiyada I növün xüsusi çəkisinin son həddini müəyyən edin.

- 0.2
- 130.9
- 132.4
- 0.1
- 42158

380 Seçmə metodu ilə əhalinin mənzil şəraitinin öyrənilməsi nəticəsində müəyyən olunmuşdur ki, sosial normativlərə uyğun mənzillə təmin edilməyən insanların xüsusi çəkisi 25%, seçmənin orta xətası 3% olmuşdur. Etibarlılıq əmsalının 3 qiymətində ümumi məcmu üçün yuxarı həddi hesablayın:

- 25%,
- 25%,
- 35%,
- 15%,
- 34%,

381 Firmanın istehsal etdiyi 16000 ədəd məhsulun 1600-ü təsadüfü təkrar olmayan qaydada seçilmiş və onun 40 ədədinin zay məhsul olduğu müəyyən olunmuşdur. 0.997 ehtimalla bütün məhsul üzrə zay məhsulun etibarlıq intervalını tapın.

- $8.6\% \leq p \leq 31.4\%$
- $p \leq 3.4\%$
- $1.4\% \leq p \leq 3.6\%$
- $2.4\% \leq p \leq 3.6\%$
- $1.4\% \leq p \leq 5.6\%$

382 Bir firmanın 1000 işçisinin yaşıni öyrənmək üçün onlardan neçəsini seçmək (təkrar qaydada) lazımdır ki, seçim dispersiya 54, 0.954 ehtimalla seçmənin xətasının son həddi 1 ildən çox olmasın.

- 253
- 216
- 140
- 159
- 156

383 Seçmənin xətasının son həddi 1%, orta kvadratik kənarlaşma – 5%-dir. 0,954 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin:

- 170 vahid
- 100 vahid;
- 200 vahid;
- 80 vahid;
- 250 vahid;

384 Seçmənin xətasının son həddi – 2%, dispersiya -25-ə bərabərdir. 0,997 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin:

- 33 vahid
- 56 vahid;
- 25 vahid;

112 vahid;

112 vahid;

385 Seçmə xətasının 1-dən çox olmaması, dispersiyanın 144-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. (t=2)

123

- 576

598

36

144

386 Seçmə xətasının 0,1-dən çox olmaması, dispersiyanın 1,44-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. (t=1)

123

- 144

113

198

153

387 Xətanın son həddinin 0,1-dən çox olmaması və dispersiyanın isə 2,25-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. (t=1)

253

213

312

- 225

287

388 0,954 ehtimalla 2% dəqiqliklə qeyri-standart məhsulun hissəsinin təkrar qayda ilə müayinəsi üçün neçə ədəd məhsul lazımdır. Sınaq müayinəsi zamanı qeyri-standart məhsulun hissəsi təqribən 10%-ə bərabərdir.

400

- 900;

439;

81

18

389 Seçmə metodu nəzəriyyəsi təsadüfliyin hansı qanununa əsaslanır?

inkarı inkar qanununa

ən kiçik kvadratlar metoduna

- böyük ədədlər qanununa

kəmiyyətin keyfiyyətlə keçmə qanununa

əksikliklərin vəhdəti və mübarizəsi qanununa

390 Verilənlərdən hansı təsadüfi təkrar olmayan seçimənin əsas xüsusiyyətlərinə aiddir?

təsadüfi təkrar olmayan seçimənin xətasının hesablanması

- baş məcmu vahidlərinin seçimə məcmuna bir dəfə düşmə ehtimalının saxlanması

seçmə prosesi başa çatana qədər baş məcmu vahidlərinin sayının azalması

seçmə prosesində ən kiçik kvadratlar metodunun tətbiqi
təsadüfi təkrar olmayan seçimdə subyektivliyə üstünlük verilməsi

391 Seçmənin xətasının son həddi 5%, dispersiya 50-ə bərabərdir. 0,997 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin:

- 13
- 18
- 25
- 50
- 30

392 Seçmənin xətasının son həddi 2%, orta kvadratik kənarlaşma 5%-dir. 0,683 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin

- 200
- 70
- 150
- 170
- 100

393 Verilənlərdən hansı təsadüfi təkrar seçimənin əsas xüsusiyyətlərinə aiddir

- təsadüfi təkrar seçimənin təsadüfliklə əlaqəsinin aradan qaldırılması,
- təsadüfi təkrar seçimənin təkrar olmayan seçim ilə əlaqələndirilməsi,
- seçmə prosesi başa çatana qədər baş məcmu vahidlərinin sayının azalması,
- təsadüfi təkrar seçimənin digər statistik metodlarla uzlaşdırılması,
- baş məcmu vahidlərinin seçimə məcmuna bir neçə dəfə düşmə ehtimalının saxlanması,

394 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- seçmə məcmunun formallaşmasının təsadüflükə əlaqəsi yoxdur
- baş məcmuda vahidlərin növbəliliyinin təmin edilməsi seçimə müşahidəsinin də-qiq-li-yini artırır,
- reprezentativliyin təmin edilməsi seçimə müşahidəsinin dəqiqliyinin artırır,
- subyektivliyə yol verilməsi seçimə müşahidəsinin dəqiqliyini artırır,
- baş məcmuda eyninövlü olmaması seçimə müşahidəsinin dəqiqliyini artırır,

395 Verilənlərdən hansı seçiməyə xas olan xə tadır?

- Sistematik;
- Reprezentativ;
- Orta xəta.
- Qeyd;
- Təsadüfü;

396 Tipik seçimə zamanı seçimə xətasının qiyməti az olur. Çünkü onu hesablayarkən istifadə olunur:

- Qrupdaxili dispersiyadan;
- Əlamətin ümumi dispersiyadan;
- Orta qrupdaxili dispersiyadan;
- Qruplararası dispersiyadan;

Heç birindən

397 Seçmə müşahidəsinin məlumatlarına görə hər hansı orta kəmiyyət hesablanır. Əgər ehtimal yüksələrsə, xətanın son həddi hansı istiqamətdə dəyişər?

- heç biri
- Azalar;
- Dəyişməz;
- o-ra bərabərləşər;
- Artar;

398 Seçmə xətasının həcmi asılıdır:

- Heç birindən
- Vahidlərin ifadə formasından;
- Seçmənin həcmindən;
- Parametrin özünün həcmindən;
- Parametrin ölçülülmə vahidlərindən;

399 Ehtimal qiymətinin yüksəlməsi:

- Seçmə xətasını azaldar;
- Seçmə xətasını artırar;
- Dəyişdirməz;
- Heç biri
- 0-ra bərabər edər;

400 Etibarlılıq qiyməti 3 seçilənlərin sayı 100, dispersiyanın qiyməti 225 olduğu halda, xətanın son həddini hesablayın:

- 2.8;
- 4.5;
- 2.5;
- 1.8;
- 1.5;

401 Əgər baş məcmudan seçməyə elementlər püşkatma yolu ilə seçilirsə, onda bu:

- Seriyalı seçmə;
- Təsadüfü seçmə;
- Kombinasiyalı seçmə
- Tipik seçmə;
- Mexaniki seçmə;

402 Əlamətin dispersiyası artarsa, reprezentativ xətanın orta qiyməti necə dəyişər ?

- Azalar
- Artar
- 0 – ra bərabər olar
- Asılılıq yoxdur
- Dəyişməz

403 Əlamətlər arasında əlaqənin korrelyasiya əmsalı 89%-dir. Determinasiya əmsalı nəyə bərabərdir?

- .792
- 0,620;
- 0,657;
- .712
- .546

404 Xətanın son həddinin 0,5-dən çox olmaması və dispersiyanın isə 1,25-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. (t=3)

- 55
- 15
- 35
- 25
- 45

405 Seçmə xətasının 0,2-dən çox olmaması, dispersiyanın 2,45-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. (t=2)

- 115
- 225
- 245
- 240
- 144

406 Seçmə xətasının son həddi 2%, dispersiya 25% olduğunu bilərək, 0.997 ehtimalla seçilənlərin zəruri sayını müəyyən edin.

- 10 vahid;
- 56 vahid;
- 90 vahid.
- 78 vahid;
- 50 vahid;

407 Verilənlərdən hansı seçimə müşahidəsinin dəqiqliyinin artırılmasını təmin edir?

seçmə müşahidəsində subyektiv yanaşmaya üstünlük verilməsi.

- seçimə vahidlərin təsadüfiyinin təmin edilməsi,
- statistik məcmunun düzgün seçiləməsi,
- seçilən vahidlərin ardıcılığının təmin edilməsi,
- statistik məcmunun müntəzəmliyinin təmin edilməsi,

408 Verilənlərdən hansı seçimə müşahidəsində təsadüfi reprezentativ xətanın minimuma endirilməsini təmin edir?

- birbaşa xətanı nəzərə almamaq.
- seçimənlərin sayını artırmaq,
- nisbi xətanı düzgün hesablamaq,
- mütləq xətanı nisbi xəta ilə əlaqələndirmək,
- mütləq və nisbi xətanı fərqləndirmək,

409 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- seçmə məcmunun eyninövlüyü ümumi məcmunun eyninövlüyündən asılı deyildir,
- seçmə vahidlərinin sayıının kütłəviliyi seçmə müşahidəsinin dəqiqliyinin artırır,
- seçmə prosesində ümumi məcmunun göstəriciləri ilə seçmə məcmunun göstəriciləri arasında fərq olmur.
- seçmə vahidlərinin sayıının az olması seçmə müşahidəsinin dəqiqliyini artırır,
- seçmə məcmunun formallaşmasının təsadüflükə əlaqəsi yoxdur,

410 q

Verilmiş qiymətlər halında seçmə xatasının son həddini tapın:

$$t=2, n=100, \sigma = 5$$

10

- 1

2.5

3.5

2

411 Seçmə metodu nəzəriyyəsi təsadüfliyin hansı qanununa əsaslanır?

- əksikliklərin vəhdəti və mübarizəsi qanununa
- kəmiyyətin keyfiyyətə keçmə qanununa
- inkarı inkar qanununa
- böyük ədədlər qanununa
- ən kiçik kvadratlar metoduna

412 Statistika tədqiqatlarında seçmə metodundan istifadə olunur

- Hadisənin məkanda və zamanda dəyişilməsini öyrənmək üçün
- Statsitika tədqiqatının aparılması vaxtına və məsrəflərinə qənaət etmək üçün
- Qarşılıqlı əlaqə amillərinin təhlili üçün
- Proqnozun dəqiqliyini artırmaq üçün
- Hadisənin inkişaf qanunauyğunluqlarını müəyyənləşdirmək üçün

413 Seçmənin hansı növündə daha çox reprezentativlik təmin olunur

- Kombinasiyalı
- Mexaniki
- Tipik
- Seriyalı
- Təsadüfü

414 Seçmə metodunun fundamental prinsipi hansıdır

- Seçməyə düşən bütün elementlərin öyrənilməsi
- Baş məcmudan seçmə elementlərin seçilməsinin təsadüflüyü
- Seçməyə düşən elementlərin bir hissəsinin öyrənilməsi
- Baş məcmudan seçməyə elementlərin seçilməsinin istiqamətləndirilməsi

Baş məcmudan bütün vahidlərin öyrənilməsi

415 Kiçik seçmə – həcmi

50 vahiddir

- 30 vahiddən çox deyildir

100-ə qədərdir

100-dən çoxdur

30-dan çoxdur

416 Nəticə əlamətinin orta qiymətinin 87,5 amil əlamətinin orta qiymətinin 11,8, al parparametrinin 1,87 olduğunu bilərək elastiliklə əmsalını hesablayın:

0.68

0.35

- 0.25

-0.16

-38

417 Verilən metodlardan hansı hadisələr arasındakı əlaqənin mövcudluğu və istiqamətini müəyyənləşdirməyə imkan verir?

Orta kəmiyyətlər;

İndeks;

Korrelasiya.

- Rəqressiya;

Qruplaşdırma;

418 Verilmiş qiymətlər halında hissə üçün seçimə xətasının son həddini tapın: $t=2$, $n=100$.

42065

42038

- 1

42126

3

419 Qruplararası dispersiya xarakterizə edir:

- Amil əlamətinin təsiri altında öyrənilən əlamətin kəmiyyətində yaranan variasiyanı
- Bütün amillərin təsiri nəticəsində ümumi variasiyanı
- Təsadüfü variasiyanı
- Nəticə əlamətinin variasiyasını
- Qrupdaxili variasiyanı

420 Emprik korrelasiya nisbəti necə hesablanır?

Qruplararası dispersiyanın qupdaxili dispersiyaya nisbəti kimi;

qruplararası dispersiyanın qrupdaxili dispersiyaya nisbətinin kvadrat kökü alınmış forması kimi;

qruplararası dispersiyanın ümumi dispersiyaya nisbəti kimi ;

ümumi dispersiyanın orta kəmiyyətət nisbəti kimi.

- qruplararası dispersiyanın ümumi dispersiyaya nisbətinin kvadrat kökü alınmış forması kimi;

421 Amil əlamətinin 1 faiz dəyişməsi hesabına nəticə əlamətinin orta hesabla neçə faiz dəyişməsini xarakterizə edən göstərici necə adlanır?

- elastiklik əmsalı;
- 1 % nisbi artımın mütləq qiyməti;
- korreyasiya nisbəti
- emprik korrelyasiya əmsalı;
- assosiasiya əmsalı;

422 Əlamətlər arasında əlaqənin determinasiya əmsalı 62%-dir. Korrelyasiya əmsalı nəyə bərabərdir?

- 0,384;
  - 0,615
  - 0,620;
  - 0,787;
- Cavab yoxdur.

423 Reklama məsrəflər və satışın həcmi haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

x	y
3	11
4	1
5	9
9	8
14	3

Əlaqənin sıxlığını müəyyənləşdirin:

- 0.56
- -0.37
- 0.78
- 0.87
- 0.7

424 Kreditin həcmində görə kommersiya bankları aşağıdakı kimi qruplaşdırılmışdır.

Kreditin həcmində göre bankların bölğüsü, mln. manat.	30-ə qədər	30-50	50-70	70-90	90-dən yuxarı
Bankların sayı	15	25	30	20	30

Bu məlumatlara əsasən sonuncu qrupun artan yekunla çəkisini hesablayın.

- 140
- 120
- 30
- 90
- 170

425 Mənfəətin həcmində görə kommersiya bankları aşağıdakı kimi qruplaşdırılmışdır.

Kreditin həcmində göre bankların bölğüsü, mln. manat.	10-20	20-30	30-40	40-50	50-dən yuxarı
Bankların sayı	10	20	30	20	40

Bu məlumatlara əsasən dördüncü qrupun artan yekunla çəkisini hesablayın.

- 70
40
30
85
 80

426 Aşağıdakı məlumatlar əsasında Fexner əmsalını hesablayın:

Müəssisələrin nömrələni	Əsas istehsal fondlarının dəyəri, min man	Məhsul buraxılışı, min man
1	6	213
2	7	250
3	9	230
4	5	180
5	4	160

- 0.4
 0.6
0.8
0.7
0.5

427 Uyğun gələn işarələrin sayının 8, uyğun gəlməyən işarələrin sayının 3 olduğunu qəbul edərək əlaqənin sıxlığını müəyyən edin.

- 0.5
0.60
 0.45
1.0
42005

428 düzxətli əlaqə modeli $y=20.2+2.46X$ kimidir

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlə- nin tabel nömrə- si	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 1-ci fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 25.12
- 29.58
- 19.98
- 31.18
- 21.28

429 düzxətli əlaqə modeli $y=20.2+2.46X$ kimidir

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlə-nin tabel nömrə-si	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 2-ci fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 27.58
- 24.28
- 25.12
- 29.98
- 31.48

430 düzxətli əlaqə modeli $y=20.2+2.46X$ kimidir

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlə-nin tabel nömrə-si	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 3-cü fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 30.04

27.58
28.98
34.28
35.12

431 düzxətli əlaqə modeli $y=20.2+2.46X$ kimiridir

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 4-cü fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 30.04
- 32.50
- 35.12
- 27.58
- 28.98

432 düzxətli əlaqə modeli $y=20.2+2.46X$ kimiridir.

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 6-cı fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

39.12

41.96

39.88

37.58

433 düzxətli əlaqə modeli $y=20.2+2.46X$ kimiridir

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 5-ci fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

32.50

34.96

30.04

28.98

37.58

434 w

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Xətti korrelyasiya əmsalını hesablamaq üçün nəticə əlamətinin orta kvadratik uzaqlaşmasını tapmaq tələb olunur

- 4.63
- 5.63
- 4.44
- 2.88

435 a

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlə-nin tabel nömrə-si	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Xətti korrelyasiya əmsalını hesablaşmaq üçün amil əlamətinin orta kvadratik uzaqlaşmasını tapmaq tələb olunur

- 1.88
- 1.97
- 2.22
- 1.55
- 3.22

436 z

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlə-nin tabel nömrə-si	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq tələb olunur

$$yx = 19,1 + 2,25 x$$

- $yx = 20,2 + 2,46 x$
- $yx = 10,8 + 5,21 x$

$$yx = 15,5 + 1,62 \cdot x$$

$$yx = 5,25 + 3,22 \cdot x$$

437 x

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq üçün a_1 parametrini hesablamalı

1.54

 2.46

1.74

1.67

2.65

438 c

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq üçün a_0 parametrini hesablamalı

16.7

17.4

 20.2

12.5

26.5

439 $\sum x = 70$ $\sum y = 50$ $\sum xy = 320$ $\sum x^2 = 500$ $\sum y^2 = 500$ $n = 10$ olarsa, korrelyasiya əmsalını tapın:

- 1.0
- 0.9
- 0.7
- 0.6
- 0.1

440 v

 $\bar{x} = 20 \quad \bar{y} = 10 \quad E = 0,8$ olarsa, a_0 ve a_1 parametrlерini tapın :

- $a_0 = 2 \quad a_1 = 0,4$
- $a_0 = 5 \quad a_1 = 0,5$
- $a_0 = 5 \quad a_1 = 0,4$
- $a_0 = 7 \quad a_1 = 0,7$
- $a_0 = 5 \quad a_1 = 0$

441 b

 $\bar{x} = 40 \quad E = 0,8 \quad \bar{y} = 10$ olarsa, a_1 – parametrini tapın :

- 2
- 0.7
- 1
- 1.3
- 0.2

442 $\sum x = 500 \quad \sum xy = 1800 \quad \sum y = 30 \quad \sum x^2 = 29000 \quad \sum y^2 = 130 \quad n = 10$ Korrelyasiya əmsalını qiymətinin tapın : (0,01 dəqiqliklə)

- .3
- .59
- .75
- .8
- .95

443 Bir işləyənə əmək məhsuldarlığı və hazır məhsul istehsalı arasında regresiya tənliyi aşağıdakı kimi olmuşdur.
 $y = 2,02 + 0,79x$ bu o deməkdir ki məhsul istehsalının 1 manat artması zamanı bir işləyənə orta hesabla əmək məhsuldarlığı artar.

- 2.79 manat
- 0.79 manat
- 2.2 manat
- 2 dəfə
- 79.6 manat

444 Amil əlamətinin orta kəmiyyəti 3, nəticə əlamətinin orta kəmiyyəti 2, amil və nəticə əlamətlərinin hasilinin orta kəmiyyəti 6.8, amil əlamətinin dispersiyası 0.25, nəticə əlamətinin dispersiyasının isə 4 olduğunu bilərək korrelyasiya əmsalını hesablayın.

- 0.9
- 0.8
- 0.5
- 0.6
- 0.7

445 m

1. Aşağıdakı məlumatlar əsasında ranqların korrelyasiya əmsalını hesablayın:

Müəssisənin nömrəni	Səs istehsal fondlarının dəyişni, min man	Məhsul buraxılışı, min man
1	4	220
2	6	234
3	8	225
4	5	195
5	3	140

- 0.96
- 0.8
- 0.6
- 0.2
- 0.5

446 Determinasiya əmsalı xarakterizə edir:

- amil və nəticə əlaməti arasındaki sıxlığı;
- nəticə əlamətinin dəyişməsində amil əlamətinin hissəsini;
- amil və nəticə əlaməti arasında yaranan əlaqənin formasını;
- nəticə əlamətinin quruluşunu;
- amil və nəticə əlamətinin dəyişməsi nəticəsində yaranan əlaqənin istiqamətini

447 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- Fexner əmsali amil və nəticə əlamətlərinin ayrı-ayrı qiymətlərinin kvadratlarının cəmindən alınan işarələrin müqayisəsi əsasında hesablanır,
- Fexner əmsali amil və nəticə əlamətlərinin ayrı-ayrı qiymətlərinin onların orta kəmiyyətindən kənarlaşmalarını göstərən işarələrin müqayisəsi əsasında hesablanır,
- Fexner əmsali amil və nəticə əlamətlərinin ayrı-ayrı qiymətlərinin kvadrat kökündən alınan işarələrin müqayisəsi əsasında hesablanır.
- Fexner əmsali amil və nəticə əlamətlərinin ayrı-ayrı qiymətlərinin onların kvadratlarının cəmindən kənarlaşmalarını göstərən işarələrin müqayisəsi əsasında hesablanır,
- Fexner əmsali amil və nəticə əlamətlərinin orta kəmiyyətinin müqayisəsi əsasında hesablanır,

448 İkidən çox attributiv əlamətlər arasında əlaqənin sıxlığını ölçmək üçün hansı əmsaldan istifadə edilir?

- assosasiya və konkordasiya əmsalından,
- K.Pirsonun qarşılıqlı qovuşma və assosasiya əmsalından,
- belə əmsal yoxdur.
- K.Pirsonun qarşılıqlı qovuşma əmsalından,
- kontingensiya və konkordasiya əmsalından

449 Rəgressiya tənliyinin qurulması zamanı tənliyin parametrlərini tapmaq üçün statistikada hansı usuldan istifadə olunur?

Qruplaşdırma üsulu

- Ön küçük kvadratlar üsulu
- Indeks üsulu
- Qrafik üsulu
- Korrelasiya üsulu

450 Qruplararası dispersiyanın ümumi dispersiyaya nisbətinin kvadrat kökü hansı göstəricidir?

- Orta kvadratik izaqlaşma
- Rqressiya
- Emprik korrelasiya nisbəti
- Orta xətti izaqlaşma
- Dispesriya

451 Qoşa korrelasiyanın xətti əmsalı 0,68-ə bərabərdir. Determinasiya əmsalının səviyyəsini tapın:

- .4424
- 46,24%;
- 82,46%;
- 147,06%;
- 68,0%;

452 Bu dispersiya növlərindən hansı biri amil əlamətinin nəticə əlamətinə təsirini xarakterizə edir?

- Cəmləmə qaydası
- Qruplararası;
- Ümumi;
- Qrupdaxili;
- Orta qrupdaxili;

453 k

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlə-nin tabel nömrə-si	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq üçün amil əlamətinin kvadratları cəmini hesablamalı

154

164

167

258

454 j

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man	xy
1	2	25	
2	3	28	
3	4	30	
4	5	32	
5	6	35	
6	8	40	
Yekun	28	190	

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq üçün amil və nəticə əlamətləri hasilinin orta kəmiyyətini hesablamalı

215.5

 157.3

159.8

160.5

120.5

455 Xətti korrelyasiya əmsalının qiyməti 0,74 olarsa, determinasiya əmsalını tapın:

.453

 .548

.74

.825

.877

456 Empirik korrelyasiya nisbətinin qiymətləndirilməsi hansı cədvəl əsasında aparılır :

Vurma

 Çeddok

Mendeleyev

Pifaqor

Leqarifmik

457 Əlamətlər arasında əlaqənin determinasiya əmsalı 82%-dir. Korrelyasiya əmsalı nəyə bərabərdir?

0.180

 0.905

1.000

0.591

0.820

458 12 səviyyədən ibarət olan dinamika sırasında neçə beşillik sürüşkən orta kəmiyyət hesablaması olar:

- 12
- 3
- 5
- 6
- 8

459 İki amil arasındaki əlaqənin regressiya modeli $\hat{y}_x = 75 + 15 \cdot X$ kimi alınmışdır. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- amil əlaməti 15 vahid artır.
- əlamətlər arasındaki əlaqə əyrixətlidir,
- amil əlamətinin bir vahid artması nəticə əlamətinin orta hesabla 15 vahid artırır,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətinin orta hesabla 75 vahid artırır,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətini orta hesabla 15 vahid artırır,

460 İki amil arasındaki əlaqənin regressiya modeli $\hat{y}_x = -2.5 + 3 \cdot X$ kimi alınmışdır. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətinin orta hesabla 2.5 vahid azaldır,
- amil əlamətinin bir vahid artması nəticə əlamətinin orta hesabla 3 vahid artırır,
- amil əlaməti 3 vahid artır.
- əlamətlər arasındaki əlaqə əyrixətlidir,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətini orta hesabla 3 vahid artırır,

461 İki amil arasındaki əlaqənin regressiya modeli $\hat{y}_x = 0.5 - 2 \cdot X$ kimi alınmışdır. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- amil əlaməti 2 vahid azalır.
- amil əlamətinin bir vahid artması nəticə əlamətinin orta hesabla 2 vahid azaldır,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətinin orta hesabla 2 vahid azaldır,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətini orta hesabla 0.5 vahid artırır,
- əlamətlər arasındaki əlaqə düzətlidir,

462 İki alternativ əlamət arasındaki əlaqənin sıxlığı hansı əmsalların köməyi ilə qiymətləndirilir?

- Fexner və xətti regressiya əmsalları,
- assosasiya və kontingensiya əmsalları
- Pirsonun qarşılıqlı qovuşma və konkordasiya əmsalları.
- empirik determinasiya və elastiklik əmsalları,
- Cuprovin qarşılıqlı qovuşma və empirik determinasiya əmsalları,

463 İki əlamət arasındaki xətti asılılığın sıxlığını səciyyələndirən göstərici statistikada necə adlanır?

- qoşa (xətti) mütləq dəyişmə əmsali,
- qoşa (xətti) korrelyasiya əmsali,
- empirik determinasiya əmsali.

empirik korrelyasiya əmsalı,
elastiklik əmsalı,

464 Biramilli düzxətli rəqressiya modelinin parametrinin iqtisadi şərhini verərkən hansı əmsaldan istifadə edilir?

- elastiklik və kontingensiya əmsalından
belə əmsal yoxdur.
- elastiklik əmsalından,
assosasiya əmsalından,
konkordasiya və elastiklik əmsalından,

465 Verilmiş ərazidə yaşayan əhalinin bölgü sırasının milli mənsubiyət əlamətinə görə qruplaşdırılması necə adlanır:

- Fasiləli
Alternativ;
Variasiya sırası;
- Atributiv;
Diskret;

466 Variasiyanı öyrənmək və ölçmək üçün aşağıdakı göstəricilərdən istifadə olunmur:

- Variasiya əmsalı
Orta kvadratik uzaqlaşma;
Variasiya genişliyi;
- Kontingensiya əmsalı;
Ossilyasiya əmsalı

467 Ümumi dispersiyanın həcmi xarakterizə edir:

- Qrupdaxili variasiyası
Sistematik varasiyası;
Alternativ əlamətin varasiyasını;
- Bütün amillərin təsiri altında yaranan əlamətin varasiyasını;
Təsadüfü varasiyası

468 Spirmen və Kendelin korrelyasiya əmsalları daha necə adlanır:

- Xətti korelyasiya əmsalı
Assosiasiya əmsalları;
Qarşılıqlı qovuşma əmsalları;
- Ranq korrelyasiya əmsalları;
Variasiya əmsalları;

469 Rəqressiya tənliyini qurmaq üçün aşağıdakı şərt ödənilməlidir:

- Yalnız amil əlaməti keyfiyyət əlaməti olmalıdır.
Yalnız nəticə əlaməti kəmiyyət əlaməti olmalıdır;
Yalnız amil əlaməti kəmiyyət əlaməti olmalıdır;
- Hər iki əlamət kəmiyyət əlaməti olmalıdır;

Hər iki əlamət keyfiyyət əlaməti olmalıdır;

470 Orta qrupdaxili dispersiya xarakterizə edir:

- Qruplaşdırma əlamətinin variasiyasını;
- Nəticə əlamətinin variasiyasını;
- Bütün amillərin təsiri nəticəsində ümumi variasiyani;
- Təsadüfvariasiyani;
- Amil əlamətinin təsiri altında öyrənilən əlamətin kəmiyyətində yaranan fərqləri;

471 Emprik determinasiya əmsalı necə hesablanır?

- Orta kəmiyyətin ümumi dispersiyaya nisbəti kimi;
- Qrupdaxili dispersiyanın ümumi dispersiyaya nisbəti kimi;
- Qruplararası dispersiyanın ümumi dispersiyaya hasili kimi;
- Qruplaşdırma əlamətinin variasiyasının öyrənilən əlamətin ümumi variasiyasına nisbəti kimi;
- Qruplararası dispersiyanın orta qrupdaxili dispersiyaya nisbəti kimi;

472 Determinasiya əmsalı aşağıdakı aralıqların hansında qiymət alır:

- (-1;0)
- {0:+1}
- (1;10)
- (3;5)
- (-1:+1)

473 Ən kiçik kvadratlar üsulu istifadə olunur:

- Əlaqənin mövcudluğunu müəyyənləşdirmək üçün;
- Əlaqənin analitik ifadəsi üçün;
- Əlaqə sıxlığının kəmiyyət qiymətləndirilməsi üçün;
- Regressiya tənliyinin parametrlərinin qiymətləndirilməsi üçün;
- Əlaqənin mövcudluğunu aşkarlamaq üçün;

474 Əgər iki keyfiyyət əlamətləri arasında əlaqə sıxlığı ölçülsə, onda bu göstəricilərin hansından istifadə olunmur?

- Ranq korrelyasiya əmsali;
- Assosiasiya əmsali;
- Çuprovn qarşılıqlı qovuşma əmsali;
- Xətti korrelyasiya əmsali;
- Kontingensiya əmsali;

475 Əgər determinasiya əmsalı 1-ə bərabərdirsə, onda:

- Nəzərə çarpan dərəcədə təsir edir;
- Amil əlaməti nəticə əlamətinə zəif təsir edir;
- Amil əlamətinin variasiyası nəticə əlamətinin variasiyasına təsir etmir;
- Amil əlamətinin variasiyası nəticə əlamətinin variasiyasını tam ifadə edir;
- Amil əlaməti nəticə əlamətinə güclü təsir edir;

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlə-nin tabel nömrə-si	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq üçün nəticə əlamətinin orta kəmiyyətini hesablamalı

- 25.8
- 65.4
- 59.8
- 31.7
- 46.7

477 a

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlə-nin tabel nömrə-si	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq üçün amil əlamətinin orta kəmiyyətini hesablamalı

- 5.5
- 6.54
- 5,98
- 4.67
- 2.58

478 Nəticə əlamətinin orta qiymətinin 85,5 amil əlamətinin orta qiymətinin 8,8 al parametrinin (0,087) olduğunu bilərək elastiklik əmsalını hesablayın

- .79
- .08
- 0.009
- .65
- .07

479 Korellyasiya əmsalının verilən qiymətlərindən hansı əlaqənin düzxətli olduğunu göstərir?

- 0.081
- 0.981
- 0.0981
- 0.456
- 0.981

480 Korellyasiya əmsalının verilən qiymətlərindən hansı əlaqənin daha sıx olduğunu göstərir?

- 0.781
- 0.681
- 0.981
- 0.0981
- 0.456

481 Bir neçə əlamət arasında əlaqənin istiqaməti və sıxlığını hansı əmsal xarakterizə edir?

- Ranq korrellyasiya əmsali;
- Çoxluq korrellyasiya əmsali;
- Qoşa korrellyasiya əmsali;
- Xüsusi korrellyasiya əmsali;
- Konkordasiya əmsali;

482 Statsitik asılılıq:

- Əlamətin qiyməti ilə nəticə əlaməti arasında asılılıq yoxdur
- Əlamətin bir qiymətinə nəticə əlamətinin orta qiyməti uyğun gəlir;
- Əlamətin bir qiymətinə digər əlamətin yalnız bir qiyməti uyğun gəlir;
- Əlamətin bir qiymətinə digər əlamətin müəyyən qiymətləri uyğun gəlir;
- Əlamətin bir qiymətinə 2 qiyməti uyğun gəlir;

483 Korrellyasiya əlaqəsi – bu:

- Müşahidələrin çoxluğu halında səbəb asılılığının növüdür;
- Nəticə əlamətinin qiyməti amil əlamətindən asılı deyil;
- Nəticə əlamətinin orta qiymətinin amil əlamətinin dəyişməsindən asılılığıdır;
- Nəticə əlamətinin bir neçə qiymətinə uyğun gələn səbəb asılılığıdır;
- Nəticə əlamətinin yalnız bir amil əlamətindən asılılığıdır

484 İstiqamətinə görə əlaqələr necə olur?

- Düz xətli;

Mülayim;

Qeyri-xətti.

- Düz;
- Xətti;

485 İki əlamət arasındaki əlaqənin istiqamətini və sıxlığını hansı əmsal xarakterizə edir?

- Ranq korrelyasiya əmsalı;
- Qoşa korrelyasiya əmsalı;
- Xüsusi korrelyasiya əmsalı;
- Çoxluq korrelyasiya əmsalı;
- Konkordasiya əmsalı;

486 Aşağıdakıların hansı funksional əlaqənin mahiyyətinə uyğun gəlir?

- Riyazi ifadəyə malik olan əlaqədir;
- Bir neçə əlamət arasında əlaqədir;
- Amil əlamətinin bir qiymətinə nəticə əlamətinin bir qiyməti uyğun gəlir;
- Iki əlamət arasında əlaqədir;
- Amil əlamətinin bir qiymətinə nətijə əlamətinin bir neçə qiyməti uğundur;

487 Analitik ifadəyə görə əlaqələr hansı əlaqələrə bölünür?

- Düzxətli əlaqəyə;
- Öryixətli və düzxətli əlaqəyə.
- Tərs əlaqəyə;
- Sıx əlaqəyə;
- Öryixətli əlaqəyə;

488 Əlaqənin analitik ifadəsi verilən hansı təhlil metodu ilə müəyyənləşdirilir?

- Yekunlaşdırma;
- Rəqressiya;
- Korrelyasiya;
- Qruplaşdırma
- Dinamika.

489 2008-2009- cu illər taxılın məhsuldarlığının artım meylini $y=26,34 +1,85 t$ trend tənliyi ilə təsvir, etmək olar. Bu inkişaf meylini yayaraq, 2010-cu il üçün taxılın gözlənilən məhsuldarlığını müəyyən edin:

- 48,54;
- 31,89;
- 44,84
- 24,24
- 22,20;

490 Respublikada sərnişin daşımaları haqqında məlumatlar əsasında 2003-2009-cu illərdə onun dinamikasının $Y=100 \cdot 1,8t$ tənliyi ilə ifadə olunduğu müəyyənləşdirilmişdir. Bu tənliyin parametrlərindən istifadə edərək, 2004-cü il üçün sərnişin daşımalarının həcmini müəyyən edin:

127,21

- 116,64;
- 216;
- 125,97;
- 360;

491 2011-ci il üzrə əsas qaydada nisbi artımı hesablayın
2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 4%
- 4.8%
- 9.5%
- 9.1%
- 9.8%

492 2006-2011-ci illərdə mülkiyyət növləri üzrə müəssisələrin sayı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (yanvarın 1-nə).

İllər	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Müəssisələrin sayı, vahid	1845	4556	5458	6690	8057	8105

Bu dinamika sırasının hansı növünə aiddir

- fasiləli
- an
- dövrü
- tsiklik
- birdəfəlik

493 Dinamika sıralarında orta artım əmsallarını tapmaq üçün orta kəmiyyətin hansı növündən istifadə olunur:

- Həndəsi;
- Hesabi;
- Harmonik;
- Xronoloji
- Quruluş orta kəmiyyətləri;

494 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin?

- Əsas artım sürətlərini bir birinə böldükdə müvafiq dövrün silsiləvi artım sürətləri alınır;
- Nisbi artımları topladıqda mütləq artımlar alınır;
- Silsilsiləvi artım sürəti əmsallarını bir birinə vurduqda 1 faiz nisbi artımın mütləq qiyməti alınır;

Artım sürgüti əmsallarını topladıqda mütləq artım alınır;
Dinamika göstərijilərini vurduqda mütləq dəyişmə alınır.

495 2012-2015-ci illər üzrə firmanın debitor borcları üzrə silsiləvi qaydada hesablanmış mütləq artımları 5, -6, 3 və 2 olmuşdur. Bunlar əsasında 2012-ci ilə müqayisədə 2015-ci ildə firmanın debitor borclarının mütləq artımını müəyyən edin.

- 4
- 3
- 5
- 6
- 2

496 Hesablayın:

1. Aşağıdakı məlumatlar əsasında trend tənliyində a_0 parametrini hesablayın:

İllər	Məhsul istehsalı, min manatla
2005	12
2006	15
2007	15
2008	16
2009	19
2010	20
2011	22

- 15
- 17
- 19
- 18
- 16

497 Aylar üzrə məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir.

Aylar	Məhsul istehsalı (ədəd)
1	20
2	25
3	36
4	37
5	52

Verilmiş dinamika sırası:

- Bərabər fasıləli an dinamika sırasıdır;
- Bərabər fasıləli sıradır;
- Qeyri-bərabər diskret sıradır
- Bərabər olmayan fasıləli sırasıdır
- Bərabər olmayan fasılələrlə an dinamika sırası;

498 Dinamika sırasının orta səviyyəsini hesablayın:

Məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir.

Aylar	Məhsul istehsalı (ədəd)
1	20
2	25
3	36
4	37
5	52

- 34
- 39
- 36
- 32
- 42

499 İstehsal edilmiş məhsul haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir. Orta illik əmək məhsul istehsalını hesablayın:

Aylar	Məhsul istehsalı (ədəd)
Yanvar	20
Mart	25
Iyul	36
Noyabr	37
Dekabr	52

- 36.25
- 42.68
- 31.08
- 35.02
- 32.19

500 İstehsal edilmiş məhsul haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir.

Aylar	Məhsul istehsalı (ədəd)
1	20
2	25
3	36
4	37
5	52

Orta mütləq artımı hesablayın:

- 8
- 5
- 7
- 6
- 3

501 2007-2010-cu illər üzrə şəxsi istehlakin dəyişimi tempi aşağıdakı cədvəldə verilmişdir.

İllər	Əsas qaydada son istehlakın dəvəsimi tempi
2007	-
2008	1.234
2009	0.856
2010	1.029

Bu məlumatlara əsasən 2009-cu illə müqayisədə 2010-cu ildə şəxsi istehlakın dəyişməsini hesablayın:

- 20.2% artmışdır,
- dəyişməmişdir
- 30% azalmışdır
- 20% artmışdır
- 20.2% azalmışdır,

502 2005-2009-cu illərdə kiçik sahibkarlıq subyektinin ayaqqabı istehsalı üzrə aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

İllər	Ayaqqabı istehsalı, ədəd
2005	200
2006	300
2007	100
2008	400
2009	900

Bu məlumatlara əsasən dinamika sırasının növünü müəyyən edin:

- an
- qısamüddətli
- müşahidə olunmayan,
- tsiklik,
- fasıləli,

503 Mart ayının birinci 10 günlüyü üzrə məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Günlər	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Məhsul istehsalı, ədəd	80	79	84	88	80	81	78	77	82	83

Beş səviyyəli sürüşkən orta kəmiyyətlə sıranı hamarlaşdırarkən ilk səviyyə nəyə bərabər olacaqdır?

- 82.1
- 82.2
- 80.2
- 81.2
- 83.2

504 2006-2011-ci illərdə mülkiyyət növləri üzrə müəssilərin sayı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. (yanvarın 1-ə)

İllər	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Müəssisələrin sayı, vahid	1845	4556	5458	6690	8057	8105

Bu dinamika sırasının hansı növünə aiddir.

- tsiklik
- an
- fasıləli
- birdəfəlik

505 2007-ci illə müqayisədə Ümumi Daxili Məhsulun artım sürəti verilmişdir: 2007-100, 2008-1.35, 2009-0.8, 2010-1.2. Bunlara əsasən 2009-cu illə müqayisədə 2010-cu ildə Ümumi Daxili Məhsulun dinamikasını hesablayın:

- 18994
- 1.5
- 20090
- 2.6
- 0.2

506 Pərakəndə ticarətdə əmtəə ehtiyatları haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: 2005-ci ilin 1 yanvarına - 6, 2005-ci ilin 1 aprelinə - 5, 2005-ci ilin 1 avqustuna - 4, 2005-ci ilin 1 sentyabrına -5, 2006-ci ilin 1 yanvarına - 8 Bu məlumatlara əsasən 2005-ci il üzrə ehtiyatların orta həcmini hesablayın:

- 42040
- 5.4
- 42068
- 42009
- 5.0

507 Hesabat dövrünün yanvar –mart ayları üzrə əsas artım əmsalları 1.2; 0.9; 1.1; verilmişdir . mart ayının silsiləvi artım əmsalını hesablayın.

- 1.22
- 1.19.
- 0.75
- 0.82
- 0.92

508 Əhalinin gəlirlərinin həcminin silsiləvi qaydada hesablanmış dəyişməsi belə olmuşdur. 2009-120%, 2010-80%, 2011-125%. Bu məlumatlara əsasən 2008-ci illə müqayisədə 2011-ci ildə əhalinin gəlirlərinin həcminin dəyişməsinin hesablayın.

- 45658
- 0.5
- 42125
- 1.2
- 42064

509 Əhalinin istehlakının həcminin əsas qaydada hesablanmış dəyişməsi belə olmuşdur. 2009-130%, 2010-80%, 2011-120%. Bu məlumatlara əsasən 2010-cu illə müqayisədə 2011-ci ildə əhalinin istehlakının həcminin dəyişməsinin hesablayın.

- 0.3
- 1.5
- 0.62
- 45658
- 42125

1. Trend tənliyi aşağıdakı kimidir: $\bar{Y}_t = 32,5 - 4,6 \cdot t$ il üçün orta hesabla elamət nə qədər dəyişər:

Dəyişməz

- 4,6 qədər azalar;
- 32,5 qədər artar;
- 4,6 qədər artar;
- 32,5 qədər azalar;

511 2013-cü il üzrə silsiləvi qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidi) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

9.5

- 4
- 9.1
- 4.8
- 4.9

512 2012-ci il üzrə silsiləvi qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidi) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

9.5

- 4.2
- 9.1
- 4.8
- 4.9

513 2011-ci il üzrə silsiləvi qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
(kasılmış çəkidiə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

9.5

 4.3

3.6

9.1

4.8

514 2013-cü il üzrə silsiləvi qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
(kasılmış çəkidiə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

8

 2

6

3

4

515 2012-ci il üzrə silsiləvi qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
(kasılmış çəkidiə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

6

8

4

3

 2

516 2011-ci il üzrə silsiləvi qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı, min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 6
- 3
- 2
- 8
- 4

517 Nisbi artım xarakterizə edir :

- Göstəricinin dəyişmə sürətini
- Vaxt vahidində sıranın nisbi dəyişmə sürətini
  - Vaxt vahidində dinamika sırasının səviyyəsinin orta hesabla neçə dəfə dəyişməsini
  - Zamanda hadisənin inkişaf sürətini
  - Sıranın səviyyəsinin dəyişmə intensivliyini

518 Artım sürəti (əmsalı) xarakterizə edir

- Vaxt vahidində dinamika sırasının səviyyəsinin orta hesabla neçə dəfə dəyişməsini
- Sıranın səviyyəsinin dəyişmə intensivliyini
  - Göstəricinin dəyişmə sürətini
  - Vaxt vahidində sıranın səviyyəsinin dəyişməsinin nisbi sürətini
  - Zamanda hadisənin inkişaf sürətini

519 Sentyabr ayının birinci 10 günlüyü üzrə toplanılan alma haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Günlər	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Toplanılan alma, t	8	9	7	8	8	6	6	9	10	11

Üç səviyyəli sürüşkən orta kəmiyyətlə sıranı hamarlaşdırarkən ilk səviyyə nəyə bərabər olacaqdır?

- 10
- 8
- 6
- 7
- 9

520 Yeddi səviyyə əsasında sürüşkən orta kəmiyyəti hesablayarkən birinci orta kəmiyyət sıranın neçənci səviyyəsi olacaqdır?

- beşinci,
- ikinci,
- birinci,
- dördüncü,

üçüncü,

521 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə son dövrün əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır.
- silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda son dövrün silsiləviqaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda son dövrün əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə son dövrün əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda son dövrün əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,

522 Qeyri-bərabər fasiləli an dinamika sırasının orta səviyyəsi orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır?

- orta kvadratik uzaqlaşmanın sadə düsturu ilə.
- xronoloji orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,
  - xronoloji orta kəmiyyətin sadəi düsturu ilə,
  - hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,
  - hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,

523 2009-cu ildə enerji istehlakının 24 mln.kvt. saat, 2010-cu ildə 42 mln. kvt.saat olduğunu bilərək bir faiz nisbi artımın mütləq qiymətini hesablayın:

- 0.234
- 0.23
- 0.25
- 0.24
- 0.243

524 Trendi tapmaq üçün aşağıdakı metodlardan hansı tətbiq olunur:

- Sıranın səviyyələrinin cəmindən;
- Nisbi artımın hesablanması;
- Artım sürətinin hesablanması;
- Sürüşkən orta kəmiyyətlərdən
- 1% nisbi artımın mütləq qiyməti;

525 Sosial-iqtisadi hadisələrin uzun dövr üçün inkişaf prosesini xarakterizə etmək üçün hansı göstəricilər hesablanır?

- Koordinasiya əmsalı.
- Orta illik nisbi artım;
- Orta illik artım sürəti;
- Orta illik mütləq artım və orta illik artım sürəti;
- Cəlbetmə əmsalı;

526 Rüblük mütləq artımlar 10,8, 12,16-ya bərabər olarsa orta mütləq artımı müəyyən edin:

- 1,9
- 2,5;
- 1,5;
- 11,5;

11,7;

527 Orta kəmiyyətlərin hansından fasiləli dinamika sıralarında orta səviyyəni müəyyənləşdirmək üçün istifadə olunur:

- Hesabi orta
- Harmonik orta;
- Həndəsi orta;
- Kvadratik orta;
- Quruluş orta;

528 Orta ililk artım əmsalı 1,02-yə bərabərdir. Orta hesabla rübluk artım əmsalı nəyə bərabərdir?

- 1.001
- 1,010;
- 0,117;
- 0,255;
- 1.005

529 Fasiləli dinamika sırasının orta səviyyəsi hansı düsturla hesablanır:

- Xronoloji orta kəmiyyət.
- Harmonik orta kəmiyyət
- Həndəsi orta kəmiyyət;
- Hesabi orta kəmiyyət;
- Kvadratik orta kəmiyyət;

530 Aşağıdakı sadalanan statistik indekslərin hansından keyfiyyət göstəricilərinin orta səviyyəsinin dinamikasını qiymətləndirmək üçün istifadə olunur:

- Dəyişən çəkilərlə indeks
- İndekslərin orta formaları;
- Ümumi indekslər;
- Dəyişən tərkibli indeks;
- Fərdi indekslər;

531 2013-cü il üzrə əsas qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti

(kasılmış çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 6
- 2
- 4
- 8
- 3

532 2012-ci il üzrə əsas qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti

(kasılmış çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

3

4

1

 6

2

533 2011-ci il üzrə əsas qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti

(kasılmış çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

6

2

1

 4

3

534 Vaxta görə zaman sıraları bölünürlər :

xüsusi və aqreqat

mütləq və nisbi

bərabər və bərabər olmayan

an və fasiləli

orta və mütləq

535 Silsiləvi mütləq artım xarakterizə edir:

Bir səviyyə digər səviyyədən neçə dəfə az və ya çoxdur.

Bir səviyyə digər səviyyədən neçə vahid azdır;

Bir səviyyə digər səviyyədən neçə dəfə azdır;

Bir səviyyə digər səviyyədən neçə vahid çox və ya azdır;

Bir səviyyə digər səviyyədən neçə dəfə çoxdur;

536 50 səviyyədən ibarət olan dinamika sırasında neçə beşillik sürüşkən orta kəmiyyət hesablaması olar:

5

35

- 46

10

537 Məhsul istehsalı haqqında məlumatlar hər ayın əvvəlinə qeyri-bərabər fasılərlə verilmişdir, orta məhsul istehsalı orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanar?

Həndəsi ortanın çəkili.

Harmonik ortanın sadə;

Hesabi ortanın çəkili;

- Xronoloji ortanın çəkili

Hesabi ortanın sadə;

538 Əhalinin sayı haqqında məlumat ilin əvvəlinə və sonuna verilmişsə, əhalinin orta illik sayı orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır:

Həndəsi ortanın çəkili.

Harmonik ortanın sadə;

Hesabi ortanın çəkili;

- Hesabi ortanın sadə;

Harmonik ortanın çəkili;

539 Artım sürəti necə hesablanır?

Hər bir sonrakı səviyyəndən birinci səviyyənin fərqi kimi

Sıranın səviyyələrinin fərqi kimi;

Sıranın səviyyələri cəmi kimi;

- Sıranın səviyyələrinin nisbəti kimi;

Sıranın sonuncu və birinci səviyyəsinin fərqi kimi;

540 Silsiləvi artım əmsalları: 1,03, 1,035, 1,03, 1,042-ə bərabər olarsa, orta artım sürətini hesablayın.

1.059

1.230

1.039

1.069

- 1.034

541 Verilənlərdən hansı dinamika sırasının ünsürlərinə aiddir

vaxt anı və cari dövr.

sıranın səviyyəsi və cari dövr,

sıranın səviyyəsi və əsas dövr,

- sıranın səviyyəsi və vaxt anı

vaxt anı və əsas dövr

542 Dinamika sırasının ümumi inkişaf meylini aşkar etmək üçün istifadə edilir:

- sürüksən orta kəmiyyətdən, analitik hamarlaşdırma metodundan, fasılələrin iriləşdirilməsindən,

mövsümülük indekslərindən
 sürüşkən orta kəmiyyətdən,
 fasılələrin iriləşdirilməsindən,
 dinamika sıralarının eyni əsasa gətirilməsindən

543 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq əsas qaydada hesablanır,
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti həm silsiləvi, həm də əsas qaydada hesablanır
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq silsiləvi qaydada hesablanır,
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq orta illik mütləq artım əsasında hesablanır.
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq orta illik nisbi artım əsasında hesablanır,

544 Dinamika sıralarını qurarkən və təhlil edərkən ilk növbədə nəyə fikir vermək lazımdır?

- dinamika sıralarının ayrı-ayrılıqda kənarlaşmalarının müqayisəsinə.
- dinamika sıralarının səviyyələrinin müqayisəliliyinə,
- dinamika sıralarının səviyyələrinin kənarlaşmalarının yüksək olmasına,
- dinamika sıralarının sayının çox olmasına,
- dinamika sıralarının mütləq ifadədə kənarlaşmalarının olmasına,

545 Bərabər fasıləli an dinamika sırasının orta səviyyəsi orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır?

- xronoloji orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,
- hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,
- hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,
- orta kvadratik uzaqlaşmanın sadə düsturu ilə.
- xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,

546 Verilənlərdən hansı ilə fasıləli dinamika sırasının orta səviyyəsi müəyyənləşdirilir?

- Hesabi orta;
- Kub orta.
- Xronoloji orta;
- Kvadratik orta;
- Harmonik orta;

547 Mütləq artımın müqayisə üçün əsas götürülmüş səviyyəyə nisbətindən alınan göstəriciyə nə ad verirlər?

- Korrelasiya nisbəti;
- Koordinasiya əmsalı.
- Mütləq artım;
- Nisbi artım;
- Artım sürəti;

548 Hadisənin ümumi inkişaf meylini müəyyənləşdirmək üçün verilən metodlardan hansı tətbiq edilir?

Furye sırası;
 Fasilələrin iriləşdirilməsi metodu;

Sürüşkən orta kəmiyyətlər;

Analitik hamarlaşdırma metodu ;

- Bunların hamısı.

549 Dinamika sırasının səviyyəsi:

Göstəricilərin siyahısıdır;

- Müəyyən tarixə və ya zaman anına göstəricinin qiymətidir;

Göstəricinin orta səviyyəsidir.

Məcmuda variasiya edən əlamətin müəyyən qiymətidir;

Göstəricilərin nisbətidir;

550 2013-cü il üzrə 1 faiz nisbi artımın mütləq qiymətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti

(kasılmış çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

0.48

- 0.50

0.46

0.47

0.44

551 2013-cü il üzrə əsas qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti

(kasılmış çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

9.5

- 18.2

13.6

9.1

14.8

552 2012-ci il üzrə əsas qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidiə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

9.5

- 13.6

9.1

14.8

9.8

553 2013-cü il üzrə silsiləvi qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidiə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

1.136

- 1.04

1.031

1.182

1.048

554 2012-ci il üzrə silsiləvi qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidiə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

1.182

1.136

- 1.042

1.048

1.031

555 2011-ci il üzrə silsiləvi qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidiə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

1.136

 1.043

1.031

1.182

1.045

556 2013-cü il üzrə əsas qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidiə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

1.031

 1.182

1.136

1.041

1.045

557 2012-ci il üzrə əsas qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidiə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

1.031

 1.136

1.041

1.045

1.087

558 2011-ci il üzrə əsas qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı, min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 1.041
- 1.091
- 1.087
- 1.031
- 1.045

559 Birinci rublə müqayisədə 2-ci rübdə vergi daxil olmalarının həcmi 10%, 3-cü rübdə isə 15% artmışdırsa 2-ci rublə müqayisədə 3-cü rübdə vergidaxil olmalarının necə dəyişildiyini müəyyən edin:

- 4,5% azalmış
- 5% azalmış;
- 20% artmış;
- 4,4% azalmış;
- 4,5% artmış;

560 Birinci rublə müqayisədə 2-ci rübdə vergi daxil olmalarının həcmi 10% artmış, 3-cü rübdə isə 5% azalmışdırsa 2-ci rublə müqayisədə 3-cü rübdə vergidaxil olmalarının necə dəyişildiyini müəyyən edin:

- 13,6% artmış;
- 5% azalmış;
- 5% azalmış;
- 13,6% azalmış
- 15% artmış;

561 Orta artım sürəti göstəricisini hesablamaq üçün istifadə olunur:

- Sadə harmonik orta kəmiyyət
- Həndəsi orta kəmiyyət
- Çəkili harmonik orta kəmiyyət
- Sadə hesabi orta kəmiyyət;
- Çəkili hesabi orta kəmiyyət;

562 Sıranın səviyyələrinin cəminin 150, sıranın sayının 10 olduğunu bilərək a0 parametrini müəyyən edin.

- 140
- 160
- 15
- 1500
- 0.07

563 b

1. Aşağıdakı məlumatlar əsasında 2009-cu il üçün 1 % nisbi artımın mütləq qiymətini hesablayın:

İllər	Məhsul istehsalı
2004	12
2005	15
2006	15
2007	16
2008	19
2009	20
2010	22

- 0.5
- 0.19
- 1.9
- 0.85
- 0.29

564 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
  - əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə əsas dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
  - əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır
  - əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə əsas və cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,

565 Orta mütləq artımı həm silsiləvi mütləq artımlar, həm də sıranın son səviyyəsinin ilk səviyyədən fərqi əsasında hesablaşdırıqla verilən variantlardan hansı doğrudur?

- nəticə olmayacaqdır,
- nəticələr müxtəlif olacaqdır,
- nəticələr eyni olacaqdır,
- bir nəticə digərini inkar edəcəkdir,
- bir nəticə digərinə səbəb olacaqdır

566 Interpolyasiya nə deməkdir?

- Proqnoz qiymətinin hesablanması;
- Olan məlumatlar əsasında dinamika sırasının əvvəlində çatışmayan qiymətlərin tapılması;
- Əlaqənin sıxlığının ölçülməsi
- Dinamika sırası daxilində çatışmayan məlumatların tapılması;
  - Dinamika sırasının əsas inkişaf meyli;

567 Ekstrapolyasiya nə deməkdir?

- Əlaqənin sıxlığının ölçülməsi
- Proqnoz qiymətinin hesablanması;
  - Olan məlumatlar əsasında dinamika sırasının əvvəlində çatışmayan qiymətlərin tapılması;
  - Dinamika sırasının əsas inkişaf meyli

Dinamika sırası daxilində çatışmayan məlumatların tapılması;

568 Dinamika sırasının daxilində naməlum səviyyələrinin müəyyənləşdirilməsi necə adlanır:

Asimmetriya;

Ekses;

- Interpolyasiya;

Ekstrapolyasiya;

Retropoyasiya;

569 Əgər öyrənilən hadisənin sabit nisbi artımla yüksəlməsini fərz etsək, dinamika sıralarını analitik hamarlaşdırmaq üçün hansı tənlikdən istifadə etmək lazımdır;

Üstlü

- Parabolanın II qaydası;

Xətti;

Eksponent;

Hiporbola;

570 Əgər hadisənin sabit mütləq artımla yüksəlməsi imkanı varsa dinamika sırasını analitik hamarlaşdırma üçün hansı tənlikdən istifadə məqsədə uyğundur:

Hiporbola;

- Xətti;

Parabolanın II qaydası;

Eksponent;

Üstlü

571 I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. A məhsulu üzrə fərdi fiziki həcm indeksini hesablamalı

Mehsul növleri	Mehsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

105

125

- 120

102

97

572 I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. B məhsulu üzrə fərdi fiziki həcm indeksini hesablamalı

Mehsul növleri	Mehsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

97

120

102

105

- 125

573 I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. Fiziki həcmiin aqreqat indeksini hesablamalı

Mehsul növleri	Mehsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

105,6

97,8

125,1

- 122,8

102,3

574 I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. A məhsulu üzrə fərdi qiymət indeksini hesablamalı

Mehsul növleri	Mehsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

97

- 105

125

120

102

575 I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. B məhsulu üzrə fərdi qiymət indeksini hesablamalı

Mehsul növleri	Mehsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

102

- 97

120

125

576 .I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. Paaşenin Aqreqat qiymət indeksini hesablamalı

Mehsul növleri	Mehsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

122.8

102.3

- 100.4

97.8

105.6

577 Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Quruluş dəyişikliyi maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müəssisənin nömresi	Mehsulun hecmi		Mehsul vahidinin maya deyeri man.	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- 1,003;
- 1,114;
- 1,070;
- 1,104;
- 1.142

578 Hesabi orta qiymət indeksində çəki rolunda çıkış edir:

cari dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
əsas dövrün qiymətləri.

- əsas dövrün mal dövriyyəsi,
cari dövrün qiymətlərilə əsas dövründəki mal dövriyyəsi,
hesabat dövdəki mal dövriyyəsi,

579 Harmonik orta qiymət indeksində çəki rolunda çıkış edir:

əsas dövrün qiymətləri.
cari dövrün qiymətlərilə əsas dövdəki mal dövriyyəsi,
əsas dövdəki mal dövriyyəsi,
● hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
cari dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi

580 Məhsul istehsalına məsrəf indeksi 0,87-yə, məhsulun fiziki həcmi indeksi – 1,06-ya bərabərdirsə, maya dəyəri indeksi nəyə bərabərdir?

1.022

- 0,82;
- 0,92;
- 1.22
- 1,028;

581 Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. Məhsullara qiymətin orta dəyişməsini hesablayın.(%)

Məhsulun adı	Faktiki qiymətlərdə, məhsul satışı, min man		Hesabat dövründə, əsas dövrlə müqayisədə qiymətlərin dəyişməsi, %
	Əsas	hesabat	
A	120	125	-3
B	115	132	+1

- 1.05
- 4.7
- +5,5;
- 1.36
- +23.2;

582 Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. Məhsullara qiymətin orta dəyişməsini hesablayın.(%)

Məhsulun adı	Faktiki qiymətlərdə, məhsul satışı, min. man		Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə qiymətlərin dəyişməsi, %
	Əsas	hesabat	
A	350	360	-2
B	230	260	10

- +2.75;
- 6.7
- +13.05;
- 1.36;
- +12.3;

583 u

$\bar{p}_0 = 32,2 \text{ man}$, $\bar{p}_1 = 36,4 \text{ man}$ olduğunu bilərək, dəyişən tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

- 1.125
- 1.023
- 1.126
- 1.32
- 1.130

584 Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. Qiymətlərin dəyişməsi nəticəsində əldə edilən qənaət və ya artıq xərci müəyyən edin. (manatla)

Məhsulun adı	Faktiki qiymətlərdə, məhsul satışı, min man		Hesabat dövründə, əsas dövrlə müqayisədə qiymətlərin dəyişməsi, %
	Əsas	hesabat	
A	120	125	-3
B	115	132	+1

-11.6

● -2.55

-4.8

+15.5

-21.00

585 Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. Qiymətlərin orta dəyişməsini hesablayın (%)

Məhsulun adı	Faktiki qiymətlərdə, məhsul satışı, min. man		Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə qiymətlərin dəyişməsi, %
	Əsas	hesabat	
A	350	360	-2
B	230	260	10

7

● +3

+9.3

-12

13

586 Aşağıda verilənlərdən doğru olanı göstərin:

$$\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}, \frac{\sum p_2 q_1}{\sum p_0 q_1}, \frac{\sum p_3 q_1}{\sum p_0 q_1}.$$

- sabit çəkirlərə əsas qiymət indeksləri;
- dəyişən çəkirlərə qiymət indeksləri;
- dəyişən çəkirlərə əsas qiymət indeksləri;
- dəyişən çəkirlərə silsiləvi qiymət indekslər
- silsiləvi qaydada qiymət indeksləri.

587 2007-2010-cu illər üzrə xarici dövlət borcunun dəyişmə tempini aşağıdakı cədvəldə verilmişdir.

İllər	Silsiləvi qaydada xarici ticarət dövriyyəsinin dəyişmə tempisi
2007	-
2008	0.987
2009	1.235
2010	0.567

Bu məlumatlara əsasən 2007-ci ilə müqayisədə 2010-cu ildə xarici dövlət borcunun dəyişmə tempini hesablayın.

dəyişməmişdir

30% azalmışdır,

30.9% artmışdır

- 30.9% azalmışdır,
- 40% artmışdır,

588 tekstil sənayesinin bir firmasının iki növ məhsulunun həcmi və qiyməti haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsulun növləri	Məhsul buraxılışı, ədəd		Bir ədədin buraxılış qiyməti, manat	
	fevral	mart	fevral	mart
A	2000	1000	4.0	5.0
B	3000	2000	7.0	6.0

Bu məlumatlara əsasən hər iki növ məhsul üzrə mal dövriyyəsinin dəyişməsini hesablayın

- 34.4% artmışdır
- 41.4% azalmışdır,
- dəyişməmişdir
- 43.5% azalmışdır,
- 41% azalmışdır,

589 2009 və 2010-cu illər üzrə avtomobil sənayesinin bir müəssisəsinin iki növ məhsulu haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsulun növləri	Məhsul buraxılışı, ədəd		Bir ədədin buraxılış qiyməti, min manat	
	2009	2010	2009	2010
A	500	-	10	15
B	100	-	20	15

Bu məlumatlara əsasən hər iki növ məhsul üzrə qiymətin orta hesabla dəyişməsini hesablayın

- 1.28
- 1.02
- 18.2
- 1.08
- 1.27

590 Bu məlumatlara əsasən hər iki məhsul üzrə qiymətin orta hesabla dəyişməsini hesablayın:
Şirkətin məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsul növləri	2010-cu ildə məhsul istehsalı, mln. manat	2010-cu istehsal edilmiş məhsulun həcmi, dəd	2009-cu nispətən məhsul vahidinin qiymətinin dəyişməsi, %
A	1500	200	+50.0
B	2000	300	-20.0

- 2.0% azalmışdır
- dəyişməmişdir,
- 2.3% artmışdır,
- 2.4% azalmışdır,
- 1.2% azalmışdır,

591 Bu məlumatlara əsasən firmanın mal dövriyyəsinin həcminin mütləq ifadədə dəyişməsini hesablayın:

Firmanın iki növ məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsulun növləri	Məhsul buraxılışı, ədəd iyun A B	Bir ədədin buraxılış qiyməti, manat iyul 3.0 4.0
	200 300 250 100	350
		● 200

592 Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. Məhsulun ümumi fiziki həcm indeksini hesablayın:

Məhsulun növü	Istehsala ümumi məsrəflər, min man		Fərdi fiziki həcm indeksləri
	I rüb	II rüb	
A	20	23,0	1,1
B	30	32,1	1,2

- 1,153
- 1.15
- 1.102
- 1.423
- 1.16

593 İki müəssisə haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Müəssisənin nömrəsi	Məhsulun istehsalı, ədəd		Məhsul vahidinin qiyməti, min man.	
	əsas dövr	Hesabat dövrü	əsas dövr	Hesabat dövrü
1	25	55	5	7
2	50	45	8	9

Dəyişən tərkibli qiymət indeksini hesablayın:

- 1.13
- 1.24
- 1.20
- 0.91
- 0.86

594 İki müəssisə haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Müəssisənin nömrəsi	Məhsulun istehsalı, ədəd		Məhsul vahidinin qiyməti, min man.	
	Əsas dövr	Hesabat dövrü	Əsas dövr	Hesabat dövrü
1	25	55	5	7
2	50	45	8	9

Sabit tərkibli qiymət indeksini hesablayın:

- 1.05
- 0.91
- 1.13
- 1.20
- 1.24

595 İki müəssisə haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Müəssisənin nömrəsi	Məhsulun istehsalı, ədəd		Məhsul vahidinin qiyməti, min man.	
	Əsas dövr	Hesabat dövrü	Əsas dövr	Hesabat dövrü
1	25	55	5	7
2	50	45	8	9

Quruluş dəyişməsi qiymət indeksini hesablayın.:

- 1.13
- 0.91
- 1.05
- 1.25
- 1.20

596 İki müəssisə haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Müəssisənin nömrəsi	Məhsulun istehsalı, ədəd		Məhsul vahidinin qiyməti, min man.	
	Əsas dövr	Hesabat dövrü	Əsas dövr	Hesabat dövrü
1	15	20	6	7
2	125	145	5	10

Quruluş dəyişilməsinin fiziki həcm indeksini hesablayın

- 1.17
- 1.44
- 1.13
- 1.23
- 0.87

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir

Məhsulun növü	İstehsal a ümumi məsiəflər, min man		Ferdi fiziki həcm indeksləri
	I rüb	II rüb	
A	10	13,0	1,1
B	20	22,0	1,2

Məhsulun ümumi fiziki həcm indeksini hesablayın:

- 1.16
- 1.14
- 1.13
- 1.12
- 1.15

598 Əsas dövrlə müqayisədə cari dövrdə firmanın mal dövriyyəsinin 5% azaldığını, əsas dövrdə satışın həcmi 6 mln. manat olduğunu bilərək firmanın cari dövrdə satışının həcmini hesablayın:

- 5.7
- 4.2160
- 42221
- 42252
- 5.0

599 Şəhərin iki mağazasında süd satışının dinamikası aşağıdakı göstəricilərlə xarakterizə olunur: Quruluş dəyişikliyi qiymət indeksini hesablayın:

Mağazaların №-si	Aprel		Avqust	
	Miqdari, 1 1	1-in qiyməti	Miqdari, 1	1-in qiyməti
1	200	2,0	180	2,5
2	190	3,0	200	3,0

- 101,6%;
- 108%;
- 93%;
- 97%;
- 107

600 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə qiymətlər 15% yüksələr, satılmış məhsulun həcmi 5% azalarsa, əmtəə dövriyyəsi necə dəyişər?

- 10% azalar;
- 9% artar;
- dəyişməz.

- 15% azalar;
- 10% artar;

601 Sabit tərkibli indeks 1,18-ə, quruluş dəyişikliyi indeksi 1,07-yə bərabər olarsa, dəyişən tərkibli indeksi hesablayın.

10959

- 1.26

42370

42156

4.2

602 Firmanın hesabat dövründəki mal dövriyyəsinin həcminin 60 mln. manat, əsas dövrdəki mal dövriyyəsinin həcminin 55 mln manat olduğunu bilərək firmanın mal dövriyyəsinin dəyişməsini hesablayın:

- 9% artmışdır,
- 12% azalmışdır,
- dəyişməmişdir.
- 12% artmışdır,
- 20% azalmışdır,

603 m

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir

Mehsulin növü	İstehsal a ümumi məsəflər, min man		Ferdi fiziki həcm indeksləri
	I rüb	II rüb	
A	10	13,0	1,1
B	20	22,0	1,2

Ümumi məsəflər indeksini hesablayın:

- 1.13
- 1.16
- 1.18
- 1.21
- 1.02

604 Hesabat dövründə məhsul buraxılışının həcminin 1,2 dəfə, işçilərin sayının 12% yüksəlməsini bilərək, əmək məhsuldarlığının dəyişməsini hesablayın:

- 1.079
- 1.071
- 1.081
- 0.087
- 0.073

605 y/

Məhsul buraxılışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir :

İllər	Məhsulun həcmi
2005	100
2006	150
2007	170
2008	180
2009	200

2009 - cu il üçün silsiləvi indeksi hesablayın :

- 1.17
- 1.11
- 1.2
- 1.3
- 1.23

606 Laspeyres indeksi 104,2-ə ,Paaşé indeksi isə 106,3 - ə bərabər olduğu halda Fişer indeksini hesablayın :

- 117,77
- 105,24
- 107,15
- 107,7
- 113,5

607 h/

Aylar üzrə yağışının miqdarı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Aylar	Yağışının miqdarı
Aprel	1000
May	500
İyun	300
İyul	100

İyun üçün silsiləvi indeksi hesablayın :

- 50 %
- 60 %
- 15 %
- 40 %
- 30 %

608 j.

Aylar üzrə yağışının miqdarı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Aylar	Yağışının mildarı
Aprel	1000
May	500
İyun	300
İyul	100

May üçün silsiləvi indeksi hesablayın :

- 30 %
- 50 %
- 15 %
- 10 %
- 40 %

609 Əmtənin qiyməti ilin əvvəlində 25% artmış, ilin sonunda isə 20% aşağı enmişdir. Ilin əvvəli ilə müqayisədə ilin sonunda əmtənin qiymət indeksini müəyyən edin:

- 1,5 dəfə dəyişmişdir
- 100% təşkil etmişdir;
- 120% təşkil etmişdir;
- 125% təşkil etmişdir;
- 5% təşkil etmişdir;

610 Əmtənin qiyməti ilin əvvəlində 10% artmış, ilin sonunda isə 25% aşağı enmişdir. Ilin əvvəli ilə müqayisədə ilin sonunda əmtənin qiyməti necə dəyişilmişdir:

- 15% azalmış;
- 17,5% artmış;
- 17,5% azalmış;
- 1,5 dəfə dəyişmişdir;
- 15% artmış;

611 Ötən illə müqayisədə əmtəə dövriyyəsinin dəyərinin həcmi 20% atmiş, fizki həcmi isə 25% azalmışdırsa, qiymətlər necə dəyişilmişdir:

- 60% artmış;
- 60% azalmış
- 1,25 dəyişmişdir;
- 45% artmış;
- 5% azalmış;

612 Dəyişən tərkibli qiymət indeksi 2 % azalmış, sabit tərkibli qiymət indeksi 5 % artmışdırsa, quruluşun dəyişilməsi indeksini hesablayın (0,1 dəqiqliyi ilə).

- 7 % azalar;
- 3 % artar
- 7 % artar;

- 4 % azalar;
3 % artar;

613 Dəyişən tərkibli indeks 0,85-ə, quruluş dəyişikliyi indeksi 1,05-ə bərabər olarsa, sabit tərkibli indeksi hesablayın

44197

- 0.81
- 0.89
- 45658
- 0.65

614 Bir şirkətin əsas dövrdə iki növ məhsul üzrə əsas dövrün qiymətləri ilə mal dövriyyəsi 120 mln. manat, 100 mln. manat, onların fərdi qiymət indeksləri müvafiq olaraq 1.2 v. 0.8 olarsa hər iki növ məhsul üzrə qiymətin dəyişməsini hesablayın:

- 1.8% artmışdır,
dəyişməmişdir.
12 mln. manat azalmışdır,
12 mln. manat artmışdır
1.8% azalmışdır,

615 .Firmanın mal dövriyyəsinin 20% artdığını, əsas dövrdəki mal dövriyyəsinin həcminin 80 mln. manat olduğunu bilərək, cari dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmini hesablayın:

- 96 mln. manat,
- 91 mlnş manat.
- 98 mln. manat
- 92 mln manat,
- 80 mln manat,

616 Əsas dövrlə müqayisədə cari dövrdə firmanın mal dövriyyəsinin 20% azaldığını, cari dövrdə satışın həcminin 8 mln. manat olduğunu bilərək firmanın əsas dövrdə satışının həcmini hesablayın:

- 42255
- 10
  - 11
  - 12
- 42256

617 Uzunmüddət istehlak əşyalarının satışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Bu məlumatlar əsasında Laspeyres qaydası ilə qiymət indeksini hesablayın:

Əmtəələr	Faktiki qiymətlərdə amrəə satılmışdır, min man		Əsas d?vrə nisbətən qiymətlərin dəyişməsi
	Əsas d?vr	Hesabat d?vrü	
A	25	33	1,10
B	35	48	1,20

- 1.11
● 1,158;
1,250;
1,15;
1,20;

618 İstehsal məsrəflərinin əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə 12% yüksəlməsi, məhsulun maya dəyərinin isə 20% aşağı düşməsi nəticəsində məhsul vahidinin fiziki həcmi necə dəyişər?

- 8% artar
- 40% artar;
- 8 % azalar;
- 90% azalar;
- 78% azalar;

619 İki müəssisə üzrə eyni növlü məhsulun istehsalı üzrə aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:
Dəyişən tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müəssisənin Nösi	Məhsulun həcmi, adəd		Məhsul vahidinin maya dəyəri, man	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- 1.015
- 1,224;
  - 1,075;
  - 1,500;
  - 1,228;

620 Hesabat dövründə bir neçə növ məhsul istehsalına faktiki məsrəflər və bu məhsulun maya dəyərinin fərdi indeksləri haqqında məlumat verildikdə məhsulun maya dəyərinin orta dəyişməsini müəyyənləşdirmək üçün hansı indekslərdən istifadə etmək lazımdır:

- Hesabi orta
- Harmonik orta;
  - Aqreqat;
  - Dəyişən tərkibli;
  - Sabit tərkibli;

621 Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə məhsulun fiziki həcminin 25% yüksəlməsi məhsul vahidinin maya dəyərinin 20% aşağı düşməsi halında məhsul istehsalına ümumi məsrəflər necə dəyişər:

- 5 % yüksələr;
- Dəyişməz
  - 25% azalar;
  - 20% azalar;
  - 25% yüksələr;

622 Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə əmtəənin qiymətinin 10% yüksəldiyin satılmış əmtəələrin quruluşunun isə bu dövr ərzində dəyişmədiini bilərək orta qiymət indeksinin nəyə bərabər olduğunu tapın:

- 1,5
- 1,0;
- 0,9;
- 1,2;
- 1,1;

623 Aşağıdakı məlumatlar əsasında sabit tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müəssisəsi nö-isi	Məhsulun həcmi, adəd		Məhsul vahidinin maya dəyəri, man	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- 1.015
 1,224;
● 1,220;
 1,075;
 1,500;

624 Əsas dövrün faktiki əmtəə dövriyyəsi və bir neçə növ əmtəənin satışının fiziki həcminin fərdi indeksləri haqqında məlumatların olduğu halda məhsulun fiziki həcminin ümumi dəyişməsini müəyyənləşdirmək üçün hansı indeksdən istifadə etmək lazımdır:

- Aqreqat;
● Orta hesabi;
 Sabit tərkibli
 Dəyişən tərkibli;
 Orta harmonik;

625 Əgər dəyişən tərkibli indeks 1,26-ya, quruluş dəyişmələri indeksi isə 1,05-ə bərabərdirsə, sabit tərkibli indeks nəyə bərabərdir:

- 1,32;
 1.05
● 1,2;
 1,25;
 0,95;

626 Mal (əmtəə) dövriyyəsi indeksi 123,3-ə, qiymət indeksi 100,4-ə bərabərdir. Fiziki həcm indeksini hesablamalı.

- 123.8
 105.6
 100.4
 97.8
● 122.8

627 Fiziki həcm indeksi 122,8-ə, mal (əmtəə) dövriyyəsi indeksi 123,3-ə bərabərdir. Qiymət indeksini hesablamalı.

- 123.3
 97.8
● 100.4
 120.8
 105.6

628 2012 - ci ilə nisbətən 2013-cü ildə firmanın istehsal etdiyi məhsulun həcminin 20% artığını, əmək məh-suldarlığının 20% azaldığını bilərək, işçilərin sayının dəyiş-məsini hesablayın

- 50% azalar

- 50% artar
dəyişməz
- 25% azalar
- 25% artar

629 Cari ilin II rübündə ticarət müəssisəsində A növ məhsul satışının həcmi 300 min manat, B növ məhsulun satışının həcmi isə 200 min manat olmuşdur. Həmin ilin II rübə nisbətən III rübündə satılmış məhsul vahidinin qiyməti A növ məhsul üzrə 2% artmış, B növ məhsul üzrə isə 2% aşağı düşmüşdür. Hər iki növ məhsul üzrə qiymətin orta hesabla dəyişməsini hesablayın

- 1.014
- 42095
- 1.004
- 14611
- 1.005

630 Hesabat dövründə ticarət dövriyyəsi əsas dövrlə müqayisədə 15% artmış, qiymətlər bu dövrdə 20% yüksəlmişdir. Satılmış məhsulun həcmi necə dəyişmişdir?

- 1.04
- .7
- .9
- 1.05
- .96

631 o

1. Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Məhsulun adı	Faktiki qiymətlərdə, məhsul satışı, min man		Hesabat dövründə ?sas dövrlə müqayisədə qiymətlərin dəyişməsi, %
	?sas	hesabat	
A	350	360	-2
B	230	260	10

Qiymətlərin orta dəyişməsini hesablayın (%)

- 6.7
- +13.05
- +2.7
- +12.3
- 1.36

632 Hesabi orta qiymət indeksində indeksləşən kəmiyyət rolunda çıxış edir:

- əsas dövrün qiyməti,
- fərdi qiymət indeksi
- cari dövrün qiyməti,
- əsas dövrün mal dövriyyəsi.
- hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,

633 Ticarət nöqtəsi bir adda əmtəə satır. Natural ifadədə satılmış məhsulun dinamikası öyrənilir. Bunun üçün qurulan indeks necə adlanır?

Həcm göstəricisi indeksi

Ümumi;

Qruplu;

- Fərdi;

Keyfiyyət göstəricisi indeksi;

634 Məhsulun maya dəyəri hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə 10% yüksələrsə, istehsal olunan məhsulun həcmi 7% azalarsa, istehsala məsrəf indeksi bərabər olar:

- 1.187
- 1.032
- 1.012
- 1.023
- 1.032

635 Məhsul istehsalına məsrəf indeksi 1,033-ə, məhsulun fiziqi həcmi indeksi – 1,005-ə bərabərdirsə, maya dəyəri indeksi nəyə bərabərdir?

- 1.022
- 0,968;
- 0,973;
- 1,028;
- 1,038;

636 Indekslər təsnifatlaşdırılır:

- surətlərinə görə
- ölçü vahidlərinə görə;
- çəkilərinin növlərinə görə;
- qurulma formalarına görə;
- müqayisə bazasına görə

637 Hesabat dövründə ticarət dövriyyəi əsas dövrlə müqayisədə 10% artmış, qiymətlər bu dövrdə 22% yüksəlmişdir. Satılmış məhsulun həcmi necə dəyişmişdir?

- 1,00;
- 0,8;
- 0,9;
- 1,01
- 1,05;

638 Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Sabit tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müəssisein nömrəsi	Məhsulun hecmi		Məhsul vahidinin maya deyeri man.	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

1.075

1,124;

- 1,450;
- 1,220;
- 1,122;

639 Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlər 10% yüksələr, satılmış əmtəənin həcmi 20% azalarsa, mal dövriyyəsi:

- 10% artar
- 12% artar
- 8% azalar
- 12% azalar
- 18% azalar

640 Əgər məhsulun qiyməti 20% artmış , istehsal olunmuş məhsulun həcmi 20% azalmışsa, əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə istehsal olunmuş məhsulun dəyəri necə dəyişər?

- 1.01
- 102%;
- 100%;
- 96,0 %;
- 97%;

641 Əgər məhsulun fiziki həcmi 20% azalmış, məhsulun dəyəri isə 15% yüksəlmişsə, qiymət indeksi nəyə bərabərdir?

- 1
- 92%;
- 70%;
- 144%;
- 78%;

642 Əgər faktiki qiymətlərdə məhsulun dəyəri 10% yüksəlmiş,qiymət indeksi 120% təşkil etmişsə, məhsulun fiziki həcm indeksi nəyə bərabər olar?

- 1.01
- 132%;
- 109%;
- 92%;
- 112%;

643 .Əgər məhsulun fiziki həcmi 5 % azalmış, məhsulun dəyəri isə 9 % yüksəlmişsə, qiymət indeksi nəyə bərabərdir?

- 1.12
- .87
- 75%;
- 1.15
- 67%;

644 Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlər 15 % yüksələr, satılmış əmtəənin həcmi 5% azalarsa, mal dövriyyəsi:

- 20% artar

- 15% azalar
- 5% azalar
- 9 % artar
- 10% artar

645 Əgər dəyişən tərkibli indeks 112 % sabit tərkibli indeks 95 %-ə bərabər olarsa quruluş dəyişmələri indeksi nəyə bərabərdir?

- 1.23
- .85
- 1.06
- 1.18
- 1.32

646 Hesabat dövründə məhsul buraxılışının həcminin 1,4 dəfə, işçilərin sayının 5% yüksəlməsini bilsək, əmək məhsuldarlığının dəyişməsini hesablayın:

- .4
- 17,1%;
- 22,1%;
- 33,3%;
- 15,6%;

647 Məhsulun fiziki həcmi 10% azalmış, məhsulun dəyəri isə 20% yüksəlmişsə, qiymət indeksi necə dəyişər?

- 1.15
- 92 %;
- 70 %;
- 133 %;
- 120 %;

648 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- sabit tərkibli indeks quruluş tərkibli indeksin alt göstəricisidir.
- sabit tərkibli indeks indeksləşdirilən kəmiyyətin ölçü vahidini ifadə edir
- sabit tərkibli indeks quruluş amilinin təsirini xarakterizə edir
- sabit tərkibli indeks indeksləşdirilən kəmiyyətin dəyişməsinin təsirini xarakterizə edir,
- sabit tərkibli indeks heç bir amilin təsirini göstərmir,

649 Hansı indeks indeksləşdirilən əlamətin dəyişməsini müəyyən etməyə imkan verir?

- quruluş tərkibli indeks.
- dəyişən tərkibli indeks,
- sabit və quruluş tərkibli indeks,
- sabit tərkibli indeks,
- dəyişən və quruluş tərkibli indeks,

650 Firmanın mal dövriyyəsinin 20% azaldığını, hesabat dövründəki mal dövriyyəsinin həcminin 100 mln. manat olduğunu bilsək, əsas dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmini hesablayın:

- 112 mln manat,

- 80 mln. manat,
- 210 mlnş manat.
- 125 mln. manat,
- 120 mln manat,

651 Dəyişən tərkibli fiziki həcm indeksinə hansı amillər təsir göstərir?

- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və tələbin quruluşunun dəyişməsi,
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və təklifin quruluşunun dəyişməsi,
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və qiymətin quruluşunun dəyişməməsi,
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və qiymətin quruluşunun dəyişməsi,
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və məsrəfinin quruluşunun dəyişməsi,

652 Dəyişən tərkibli indeks 118%-ə quruluş dəyişikliyi indeksi 107 % -ə bərabər olarsa, sabit tərkibli indeksi hesablayın.

- 119.
- 110;
- 115;
- 111;
- 117;

653 Avtonəqliyyat müəssisəsi üzrə yüklerin daşınması haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Bu məlumatlara əsasən yük daşımaların orta aylıq artım sürətlərini hesablayın:

	Yanvar	Fevral	Mart	Aprel
Daşınmış yük, mln. man	35	40	42	50

- 119 %.
- 117,5 %;
- 112,6 %;
- 115 %;
- 127 %;

654 A əmtəəsinin qiyməti 20% azalmışdır. Əgər satışdan əldə olunan pul vəsaiti əvvəlki kimi qalarsa, satılmış əmtəənin miqdarının dəyişməsi neçə faiz təşkil edir:

- 25 % azalar;
- 25% artar;
- Dəyişməz;
- 20% artar;
- 20 % azalar;

655 Əmtəə dövriyyəsinin fiziki həcm indeksini qurmaq üçün satılmış məhsulun miqdarına hansı çəkini əlavə etmək lazımdır?

- Maya dəyərini;
- Əmtəənin qiymətini;
- Əmək məhsuldarlığını;
- Əmək tutumunu;

İşçilərin sayını;

656 Əgər dəyişən tərkibli indeks – 128% sabit tərkibli indeks – 105%-ə bərabər olarsa quruluş dəyişmələri indeksi nəyə bərabərdir?

- 1.08
- 1.22
- 1.2
- 1.34
- 1.1

657 e

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

İfadəsi neyin düz tutudur?

Aqreqat qiymət indeksinin;

- Dəyişən tərkibli indeksin.
- Dəyər indeksinin;
- Sabit tərkibli indeksin;
- Quruluş dəyişmələri indeksinin;

658 w

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum_{ip}^1 p_1 q_1}$$

indeksini qurmaq üçün hansı formadan istifadə olunur:

Fərdi

- Harmonik;
- Aqreqat;
- Hesabi;
- Həndəsi;

659 Indeksini qurmaq üçün hansı formadan istidafə olunur?

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_o}{\sum q_o p_o}$$

Fərdi

- Hesabi;
- Aqreqat;
- Həndəsi;
- Harmonik;

660 q

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

indeksini qurmaq üçün hansı formadan istifadə olunur:

- Hesabi;
- Høndæsi;
- Harmonik;
- Førði
- Aqreqat;